

MOSTY

MENTAL POWER

PRAGUE FILM FESTIVAL
INSPIRUJE CELÝ SVĚT

MOSTY 03 | 2015

9771805956007

03

OPEL HANDYCARS

SVOBODNÝ POHYB BEZ BARIÉR.

Program mobility osob se zdravotním postižením.

- automatická převodovka u většiny modelů
- cenová zvýhodnění pro TP, ZTP, ZTP/P
- výhodný spotřebitelský úvěr s kartou CCS v hodnotě 5 000 Kč
- pojištění s asistenční službou pro celou Evropu na 5 let zdarma
- odpočet DPH držitelům státního příspěvku
- komplexní servisní služby
- speciální úpravy vozů

5 let
záruka*

Opel Pojištění Opel Finance

www.opel-handycars.cz infolinka: 800 101 101 opel@handycars.cz

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂: 3,8–7,3 l/100 km, 99–163 g/km.

*Dvouletá výrobní zákonná záruka a dále tříletá smluvní záruka Opel ve spolupráci se společností CG Car Garantie Versicherungs-AG. Smluvní záruka Opel je poskytována bezplatně dealerem Opel.

Wir leben Autos.

Vážení čtenáři,

v tomto čísle věnujeme pozornost Republikovému shromáždění, které se pravidelně koná jednou ročně a jedná o stěžejních otázkách problematiky osob se zdravotním postižením. Dalším tématem, kterému se věnujeme, jsou Závěrečná doporučení k úvodní zprávě České republiky ve věci plnění jednotlivých článků Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením. V časopise najdete celé znění tohoto dokumentu.

Na konci dubna letošního roku jsem strávil část dne s panem premiérem Bohuslavem Sobotkou, který celý den vykonával činnost předsedy vlády na vozíku. V časopise najdete z tohoto dne krátkou reportáž a také důležité informace z jednání Vládního výboru pro zdravotně postižené občany.

Přeji Vám příjemné dny
s naším časopisem
a mnoho letní pohody.

Václav Krása
předseda NRZP ČR

- 04 Ondřej Folk:** Závěrečná doporučení Výboru OSN pro práva osob se zdravotním postižením pro ČR
- 10 Václav Krása, Jan Hutař:** Zástupci NRZP ČR jednali s ministrem spravedlnosti o problematických ustanoveních občanského zákoníku
- 12 Václav Krása:** Prohlášení delegátů XVI. RS NRZP ČR
- 14 Václav Krása:** Lze vládnout z vozíku?
- 16 Eliška Škrancová:** Okénko do poraden NRZP ČR: Nezapomínejme na sociální pojištění
- 20 MPPFF:** Česká republika již devět let inspiruje celý svět
- 24 Václav Krása:** Rozhovor s mediálním poradcem NRZP ČR Patrikem Nacherem
- 26 Petr Hofrichter, Michaela Hodíková, Eva Kremíková, Petra Valentová:** Představujeme členské organizace NRZP ČR
- 29 Michaela Hodíková:** Už vím! Srozumitelně o duši a těle pro ženy s mentálním postižením
- 30 Helena Nováková:** Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje pomáhá už více než dvě desetiletí
- 36 Martina Příbylová:** Reforma psychiatrie: Světla a stíny pozdního jara
- 38 Martina Ďaďová:** Koruna za kilo pro handicapované
- 40 Jan Khol:** Rozhovor s Antonínem Pokorným – manažerem projektu Opel Handycars
- 43 Helena Jílková:** Nový obor Bezpečnost a technologie komunikace na Metropolitní univerzitě Praha
- 44 Radka Svatošová:** Rozhovor s Miloslavem Chaloupkou: Každý z nás má v sobě odstíny duhy
- 47 Ivana Huková:** Pozvánka občanského sdružení EPHATA
- 48 Zuzana Nováková:** Bubnování, tanec, zpěv i recitace pomáhají lidem s handicapem
- 50 Blanka Tomášková:** V.I.P. host 26. ročníku Memoriálu Karla Raise Corma Reinders: závody v Lounech mají neopakovatelnou atmosféru
- 52 Radka Svatošová:** Rozhovor s Michaelou Fabiánovou o tom, jak jí nemoc změnila náhled na život

Závěrečná doporučení Výboru OSN

pro práva osob
se zdravotním
postižením pro ČR

TEXT: Ondřej Folk

V minulém čísle časopisu *Mosty* (2/2015) jsme vás informovali o přezkumu České republiky Výborem OSN pro práva osob se zdravotním postižením, který se týkal toho, jak ČR naplňuje Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením. Výbor přijal 17. dubna 2015 závěrečná doporučení pro ČR, což je významný dokument, který pojmenovává oblasti, v nichž je Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením v České republice naplňována nedostatečně, a obsahuje doporučení, kde by ČR měla rozvinout opatření k nápravě tohoto stavu. Výbor zohlednil většinu podnětů od NRZP ČR a dalších organizací, které se přezkumného procesu zúčastnily. Organizace osob se zdravotním postižením mohou tento dokument využít při jednáních s příslušnými orgány – a také dohlížet na to, aby byla doporučení českou vládou skutečně brána v potaz. Zástupci ČR budou za několik let při dalším přezkumu v OSN vysvětlovat, jakého pokroku bylo v uvedených oblastech dosaženo. Niže uvádíme vlastní překlad plného znění závěrečných doporučení:

Závěrečná doporučení k úvodní zprávě České republiky

I. ÚVOD

1. Výbor přezkoumal úvodní zprávu České republiky (CRPD/C/ CZE /1) na své 180. a 181. schůzi 31. března a 1. dubna 2015 a přijal tato závěrečná doporučení na své 192. schůzi, konané 10. dubna 2015.

2. Výbor vítá úvodní zprávu České republiky, která byla vypracována v souladu se zásadami Výboru pro předkládání zpráv, a děkuje smluvnímu státu za jeho písemné odpovědi (CRPD/C/ CZE /Q/1/ Add.1) na seznam otázek a problémů připravených Výborem.

3. Výbor oceňuje plodný dialog vedený s delegací smluvního státu během přezkumu zprávy a chválí smluvní stát za početnou delegaci, jež zahrnovala mnoho představitelů příslušných státních orgánů zodpovědných za implementaci Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením.

II. POZITIVNÍ ASPEKTY

4. Výbor vítá úsilí smluvního státu uvádět svou legislativu do souladu s opatřeními Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením, jakož i politiky a opatření přijatá pro zajištění implementace práv osob se zdravotním postižením zakotvených v Úmluvě. Výbor zaznamenal Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010-2014. Výbor vítá zákaz přímé i nepřímé diskriminace osob se zdravotním postižením v antidiskriminačním zákoně. Výbor dále vítá zavedení opatření, že vytváření bezbariérového prostředí je veřejným zájmem ve stavebním zákoně. Všimá si úsilí vynaloženého k přístupňování letecké a železniční dopravy. Výbor vítá úsilí smluvního státu začlenit opatření podporovaného rozhodování do některých situací stanovených novým občanským zákoníkem. S uznáním si všimá možnosti mít asistenta v řízeních podle občanského soudního řádu. Vítá nezávislý mandát daný ombudsmanovi, aby prováděl systematické preventivní návštěvy míst a zařízení, v nichž jsou či mohou být umístěny osoby s omezenou svobodou. Výbor vítá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z prosince 2014 uznávající právo dětí se zdravotním postižením žít v komunitě. Vítá oficiální uznání českého znakového jazyka.

III. HLAVNÍ OBLASTI ZÁJMU A DOPORUČENÍ

A. Obecné zásady a závazky (čl. 1–4)

5. Výbor zaznamenal, že smluvní stát neratifikoval Opční protokol k Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením.

6. Výbor vyzývá smluvní stát, aby ratifikoval Opční protokol k Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením, jak uvádějí závěry druhého kola Univerzálního periodického přezkumu (A/HRC/22/3/Add.1, odst.6), a v souladu s novým Národním plánem podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020.

7. Výbor zaznamenal, že některé definice zdravotního postižení a osob se zdravotním postižením v legislativě smluvního státu (mj. v zákoně o zaměstnanosti a školském zákoně) jsou založeny na medicínském modelu přístupu k zdravotnímu postižení a nejsou v souladu s opatřeními Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením.

8. Výbor vyzývá smluvní stát, aby upravit definice zdravotního postižení a osob se zdravotním postižením ve své legislativě a aby ve výše uvedených definicích učinil explicitní odkazy na bariéry, jimž osoby se zdravotním postižením čelí, tak aby byly v souladu s definicemi v Úmluvě.

B. Specifická práva (čl. 5–30)

Rovnost a nediskriminace (čl. 5)

9. Výbor se znepokojením zaznamenal, že podle antidiskriminačního zákona je povinnost poskytnout přiměřené úpravy omezena na oblast zaměstnávání a související pracovní vztahy.

10. Výbor vyzývá smluvní stát, aby upravit svou legislativu a rozšířil zákaz odepření přiměřené úpravy i na ostatní oblasti mimo zaměstnávání a pracovní vztahy, v souladu s opatřeními článku 5 Úmluvy.

11. Výbor je znepokojen přiznanou absencí judikatury týkající se soudní ochrany před diskriminací na základě zdravotního postižení.

12. Výbor vyzývá smluvní stát, aby přijal všechna nutná opatření, včetně školení sboru soudců, posilování nezávislých lidskoprávních orgánů a budování kapacity osob se zdravotním postižením a jejich organizací, k tomu, aby napomohl užívání dostupných právních opatření k nápravě osobami se zdravotním postižením, které čelí diskriminaci a nerovnosti.

Ženy se zdravotním postižením (čl. 6)

13. Výbor je znepokojen absencí aktivit pro boj s vícečetnou diskriminací, jíž čelí ženy a děti se zdravotním postižením, a pro její předcházení a rovněž nedostatkem dat o ženách a dívkách se zdravotním postižením relevantních pro boj s vícečetnou diskriminací, jíž čelí.

14. Výbor vyzývá smluvní stát, aby implementoval programy a aktivity pro ženy a děti se zdravotním postižením, včetně opatření pro rovnost a podpůrné akce (pozitivní diskriminace), jak ve vztahu k zdravotnímu postižení, tak k politice rovnosti, a rovněž aby vytvořil rámec pro sběr dat relevantních pro boj s vícečetnou diskriminací žen a dívek se zdravotním postižením, v souladu s článkem 31 Úmluvy a s ohledem na koncepční a metodický rámec pro lidskoprávní indikátory (HR/PUB/12/5), a aby zesílil implementaci přijatých politických opatření pro boj s výše uvedenou diskriminací.

Děti se zdravotním postižením (čl. 7)

15. Výbor je hluboce znepokojen přetrváváním konceptu „péče o děti se zdravotním postižením v ústavech“ jakožto veřejnou politikou a nedostatečným rozvojem podpůrných služeb pro chlapce a dívky se zdravotním postižením a jejich rodiny v místních komunitách. Výbor je též znepokojen skutečností, že děti se zdravotním postižením se nemohou systematicky účastnit na rozhodování ovlivňujícím jejich život a že nemají možnost vyjádřit svůj názor na věci, které se jich přímo týkají.

16. Výbor vyzývá smluvní stát, aby opustil koncept ústavů rezidenční péče pro chlapce a dívky se zdravotním postiže-

ním a aby zesílil úsilí o rozvoj podpůrných služeb pro chlapce a dívky se zdravotním postižením a jejich rodiny v místních komunitách, s jasným harmonogramem a konkrétními měřítky pro implementaci, jež budou v pravidelných intervalech účinně monitorována. Výbor rovněž žádá smluvní stát, aby přijal opatření na ochranu práv chlapců a dívek se zdravotním postižením, aby byli konzultováni ve všech záležitostech, které se jich týkají, a zaručil jim účinnou asistenci s ohledem na jejich zdravotní postižení a věk.

Přístupnost (čl. 9)

17. Výbor se znepokojením zaznamenal, že opatření stavebního zákona, jež mají zajistit přístupnost, dosud nejsou plně implementována. Kromě toho Výbor zaznamenal, že osoby neslyšící, nevidomé a osoby s mentálním postižením dosud čelí překážkám v přístupu k veřejným prostorům kvůli nedostatku tlumočení do znakového jazyka, dokumentů v Braillově písmu, augmentativní a alternativní komunikace a dalších přístupných prostředků, způsobů a forem komunikace, jako jsou piktogramy.

18. Výbor vyzývá smluvní stát, aby posílil monitorování implementace standardů přístupnosti tím, že:

- a) jasně určí orgány, jež budou mít mandát monitorovat implementaci;
- b) bude budovat kapacitu a kontinuálně konat školení těch, kteří jsou pověřeni monitoringem;
- c) zapojí organizace osob se zdravotním postižením do monitorování;
- d) bude sankcionovat ty, kteří nebudou plnit standardy přístupnosti.

19. Výbor vyzývá smluvní stát, aby zajistil přístup do veřejných prostor osobám se zdravotním postižením, zejména neslyšícím, nevidomým a osobám s mentálním postižením, tím, že jim poskytne tlumočení do znakového jazyka, dokumenty v Braillově písmu, augmentativní a alternativní komunikaci a další přístupné prostředky, způsoby a formy komunikace, jako jsou piktogramy.

Rizikové situace a humanitární krize (čl.11)

20. Výbor je znepokojen tím, že národní postupy pro nouzové situace neobsahují opatření pro osoby se zdravotním postižením, zejména pro neslyšící.

21. Výbor vyzývá smluvní stát, aby zajistil, aby mechanismy snižování rizik v případě katastrof a reakcí na nouzové situace byly inkluzivní a přístupné všem osobám se zdravotním postižením.

Rovnost před zákonem (čl. 12)

22. Výbor se znepokojením zaznamenal, že nový občanský zákoník dosud stanovuje možnost omezit právní způsobilost a svěřit osobu se zdravotním postižením do částečného opatrovnictví.

23. Výbor vyzývá smluvní stát, aby upravil svůj občanský zákoník a plně uvedl jeho opatření do souladu s článkem 12 Úmluvy, jak je uvedeno v Obecném komentáři Výboru č. 1, a aby přiznal plnou právní způsobilost všem osobám se všemi typy zdravotního postižení a aby zlepšil přístup k podporovanému rozhodování a implementoval opatření občanského zákoníku.

Přístup ke spravedlnosti (čl. 13)

24. Výbor se znepokojením zaznamenal nedostatečný přístup k soudním a správním řízením pro nevidomé osoby, osoby s mentálním a psychosociálním postižením.

25. Výbor vyzývá smluvní stát, aby zajistil dostupnost dokumentů v přístupném formátu pro všechny osoby se zdravotním postižením, které je potřebují. Dále doporučuje školení soudců a dalších zaměstnanců v soudním systému o právech zakotvených v Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením.

Svoboda a osobní bezpečnost (čl. 14)

26. Výbor se znepokojením zaznamenal, že osoby se zdravotním postižením dosud mohou být zbaveny svobody na základě svého zdravotního postižení podle opatření zákona o sociálních službách, zákona o zdravotních službách, zákona o zvláštních soudních řízeních, trestního zákoníku a občanského soudního řádu.

27. Výbor vyzývá smluvní stát, aby upravil výše uvedenou legislativu a uvedl její opatření plně do souladu s opatřeními článku 14 Úmluvy. Jakožto vodítko se doporučuje vzít v potaz nedávné vyjádření Výboru k článku 14.

28. Výbor doporučuje, aby smluvní stát přijal opatření k zahájení strukturálního přezkumu postupů užívaných při postihu osob se zdravotním postižením, které spáchaly trestný čin. Tento systém by měl být v souladu s obecnými bezpečnostními opatřeními a zárukami zavedenými pro všechny osoby obviněné z trestného činu v systému trestního soudnictví, jako jsou mimo jiné presumpce nevinu, právo na obhajobu a na spravedlivý proces. Výbor rovněž doporučuje uplatnění přiměřené úpravy ve věznicích, aby nedošlo k ztížení podmínek věznění z důvodu zdravotního postižení.

Ochrana proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (čl. 15)

29. Výbor se znepokojením zaznamenal praxi chirurgických kastrací osob se zdravotním postižením zbavených svobody jakožto formu trestu.

30. Výbor vyzývá smluvní stát, aby ustal v provádění chirurgických kastrací a všech druhů nedobrovolné péče pro osoby se zdravotním postižením zbavené svobody jako formy trestu.

31. Výbor je hluboce znepokojen tím, že v psychiatrických ústavech jsou běžnou praxí mechanická a chemická omezení svobody, jež mohou vyústit až v mučení a kruté, nelidské a ponižující zacházení.

32. Výbor vyzývá smluvní stát, aby okamžitě zrušil a zakázal používání mechanických a chemických omezení svobody osob s psychosociálním postižením v psychiatrických nemocnicích a aby posílil monitoring a inspekce těchto zařízení, tak aby se zamezilo těmto praktikám.

33. Výbor doporučuje, aby smluvní stát zajistil, aby osoby zbavené svobody měly přístup k nezávislému monitorování a k mechanismům pro podávání stížností a aby oběti týrání a špatného zacházení měly právo na náhradu a adekvátní kompenzaci, včetně rehabilitace, a byla jim poskytnuta.

Ochrana před vykořisťováním, násilím a zneužíváním (čl. 16)

34. Výbor se znepokojením zaznamenal nedostatek perspektivy zdravotního postižení v opatřeních pro ochranu před násilím, zne-

užíváním a vykořisťováním a nedostatek dat o ochraně osob se zdravotním postižením, zejména žen a dívek se zdravotním postižením, před vykořisťováním, násilím a zneužíváním.

35. Výbor vyzývá smluvní stát, aby začlenil perspektivu zdravotního postižení do stávajících politik a aby zesílil opatření k ochraně osob se zdravotním postižením, zejména žen a dívek se zdravotním postižením, před vykořisťováním, násilím a zneužíváním, včetně bezpečných a podpůrných komunitních služeb, a aby sbíral data o násilí na osobách se zdravotním postižením a prováděl výzkum na toto téma.

Ochrana osobní integrity (čl.17)

36. Výbor se znepokojením zaznamenal, že podle občanského zákoníku a zákona o zdravotních službách je opatrovník osoby se zdravotním postižením oprávněn dávat souhlas se sterilizací dotyčné osoby a vystavit tak tuto osobu nedobrovolné sterilizaci bez jejího svobodného a informovaného souhlasu.

37. Výbor vyzývá smluvní stát, aby zrušil praktiku sterilizace bez svobodného a informovaného souhlasu osoby se zdravotním postižením a aby podle toho upravil občanský zákoník a zákon o zdravotních službách. Výbor rovněž vyzývá smluvní stát, aby poskytl opravné prostředky obětem nedobrovolné sterilizace v souladu s doporučeními Výboru pro lidská práva (CCPR/C/CZE/CO/3) a Výboru pro odstranění diskriminace žen (CEDAW/C/CZE/CO/5).

Nezávislý způsob života a zapojení do společnosti (čl. 19)

38. Výbor se znepokojením zaznamenal, že smluvní stát nadále investuje více financí do ústavů než do podpůrných služeb, jež by osobám se zdravotním postižením umožnily žít nezávisle ve svých místních komunitách. Dále se znepokojením zaznamenal nedostatek plánů poskytovat podpůrné služby v místních komunitách pro starší osoby se zdravotním postižením.

39. Výbor vyzývá smluvní stát, aby zintenzivnil proces deinstitucionalizace a aby vyčlenil dostatečné finanční zdroje na rozvoj podpůrných služeb v místních komunitách, jež by umožnily všem osobám se zdravotním postižením, bez ohledu na jejich zdravotní postižení, pohlaví či věk, svobodně si zvolit, s kým, kde a v jakém životním uspořádání budou žít, v souladu s opatřeními článku 19 Úmluvy.

40. Výbor doporučuje smluvnímu státu, aby přijal všechna nutná opatření k zajištění toho, aby politické procesy namířené k deinstitucionalizaci, včetně rozvoje Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020, měly jasný harmonogram a konkrétní měřítko pro implementaci, jež budou v pravidelných intervalech účinně monitorována. Výbor zejména vyzývá smluvní stát, aby co nejrychleji zrušil umístování dětí do věku tří let do ústavní péče.

Svoboda projevu a přesvědčení a přístup k informacím (čl. 21)

41. Výbor se znepokojením zaznamenal nedostatečné vynakládání finančních zdrojů na tlumočení do znakového jazyka a nedostatek školených tlumočnicků, což omezuje skutečné využívání práva používat český znakový jazyk neslyšícími a jejich rodinami.

42. Výbor vyzývá smluvní stát, aby vyčlenil dostatečné finanční zdroje na školení a najímání tlumočnicků do znakového jazyka, což by umožnilo neslyšícím osobám plně využít práva používat český znakový jazyk.

43. Výbor zaznamenal, že smluvní stát dosud nezměnil zákon č. 231/2001 Sb., který má zpřístupňovat audiovizuální obsah vysílání osobám se sluchovým či zrakovým postižením.

44. Výbor vyzývá smluvní stát, aby upravil zákon č. 231/2001 Sb. a aby zajistil přístupnost audiovizuálního obsahu vysílání osobám se sluchovým či zrakovým postižením.

Respektování obydlí a rodiny (čl. 23)

45. Výbor je znepokojen, že opatření nového občanského zákoníku a zákona o sociálních službách a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, otevřeně umožňují omezení právní způsobilosti v záležitostech rodiny, zejména práva uzavřít manželství, na rodičovskou zodpovědnost a adopci.

46. Výbor doporučuje, aby tato opatření občanského zákoníku a zákona o sociálně-právní ochraně dětí byla zrušena, tak aby bylo zajištěno, že budou osoby se zdravotním postižením moci vykonávat své právo uzavírat manželství, svá rodičovská práva a právo na adopci na rovném základě s ostatními a že se podpůrné služby budou poskytovat rodičům se zdravotním postižením v komunitě.

Vzdělávání (čl. 24)

47. Výbor se znepokojením zaznamenal, že navzdory vynaloženému úsilí je značnému počtu chlapců a dívek se zdravotním postižením, zejména těm s mentálním postižením, autismem a hluchoslepotou, poskytováno vzdělávání ve speciálních školách a třídách, mimo hlavní vzdělávací proud.

48. Výbor doporučuje smluvnímu státu, aby implementoval novelizovaný školský zákon a aby uznal inkluzivní vzdělávání jako vůdčí princip vzdělávacího systému a aby zajistil přijímání dětí se zdravotním postižením do běžných škol v souladu s článkem 24 Úmluvy. Výbor vyzývá smluvní stát, aby zintenzivnil své úsilí a vyčlenil dostatečné finanční a lidské zdroje na přiměřené úpravy, jež umožní chlapcům a dívkám se zdravotním postižením, včetně mentálního postižení, autismu a hluchoslepoty, být vzdělávání v kvalitním inkluzivním školství.

Zdraví (čl. 25)

49. Výbor se znepokojením zaznamenal těžkosti neslyšících osob a rodičů chlapců a dívek s mentálním a psychosociálním postižením, jimž čelí v přístupu ke službám zdravotní péče, vzhledem k nedostatku přístupných informací, a to navzdory úsilí smluvního státu.

50. Výbor vyzývá smluvní stát, aby zintenzivnil úsilí o zpřístupňování informací o zdravotní péči pro osoby se zdravotním postižením a rodiče chlapců a dívek se zdravotním postižením, včetně zpřístupňování informací o příslušné službě pro osoby se zdravotním postižením a jejich rodiny a poskytování dostatečného množství tlumočnicků do znakového jazyka neslyšícím osobám, které potřebují zdravotní péči. ➤

Práce a zaměstnávání (čl. 27)

51. Výbor se znepokojením zaznamenal vysokou míru nezaměstnanosti osob se zdravotním postižením a skutečnost, že míra nezaměstnanosti žen se zdravotním postižením je vyšší než míra nezaměstnanosti mužů se zdravotním postižením. Výbor dále se znepokojením zaznamenal, že téměř třetina zaměstnaných osob se zdravotním postižením pracuje mimo otevřený trh práce.

52. Výbor vyzývá smluvní stát, aby zajistil stejnou mzdu pro všechny osoby se zdravotním postižením bez ohledu na jejich stupeň zdravotního postižení, aby rozvinul opatření a zintenzivnil úsilí a vyčlenil dostatečné zdroje na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na otevřeném trhu práce, a zejména na podporu zaměstnávání žen se zdravotním postižením.

Přiměřená životní úroveň a sociální ochrana (čl. 28)

53. Výbor se znepokojením zaznamenal, že zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, vedl k „faktické revizi spektra dávek, jejich účelu a skupiny osob, jimž jsou dávky poskytovány“ (CRPD/C/CZE/Q/1/Add.1, odst. 170) a měl neblahý vliv na využívání práv na přiměřenou životní úroveň a sociální ochranu osob se zdravotním postižením, včetně chlapců a dívek se zdravotním postižením.

54. Výbor vyzývá smluvní stát, aby revidoval svou legislativu, se skutečnou účastí osob se zdravotním postižením, aby znovuzavedl sociální příspěvek, který by zvýšil životní úroveň rodin s dětmi se zdravotním postižením nad hranici hmotné nouze, a aby rozšířil škálu a usnadnil dostupnost kompenzačních pomůcek pro děti se zdravotním postižením bez ohledu na věk.

55. Výbor se znepokojením zaznamenal, že velký počet příjemců invalidního důchodu je vystaven riziku, že jim bude odepřen přístup ke starobnímu důchodu, protože doba, během níž dostávají invalidní důchod, není započítávána do doby pojištění.

56. Výbor vyzývá smluvní stát, aby revidoval svou legislativu a nově zavedený způsob výpočtu relevantní doby od vzniku zdravotního postižení do vzniku nároku na starobní důchod, neboť měl za důsledek, že je výše důchodu pobíraného osobami se zdravotním postižením ve třetím stupni pod hranicí životního minima.

Účast na politickém a veřejném životě (čl. 29)

57. Výbor je znepokojen tím, že podle nového občanského zákoníku a volební legislativy může být osobám se zdravotním postižením s omezenou způsobilostí k právním úkonům odepřeno právo volit a být volen či hlasovat v referendu. Výbor je rovněž znepokojen tím, že jsou volební materiály údajně zřídka přístupné nevidomým osobám či osobám s mentálním postižením, že jsou volební místnosti často fyzicky nepřístupné a že volební lístky nejsou přístupné nevidomým.

58. Výbor doporučuje, aby smluvní stát upravil příslušné zákony tak, aby všechny osoby se zdravotním postižením mohly požívat práva volit a být volen bez ohledu na opatrovnictví či jiné režimy. Rovněž doporučuje, aby smluvní stát zajistil, legislativními a jinými opatřeními, přístupnost volebních lístků a materiálů a volebních místností.

Účast na kulturním životě, rekreace, volný čas a sport (čl. 30)

59. Výbor je znepokojen tím, že smluvní stát neratifikoval Marrakéšskou smlouvu o usnadnění přístupu nevidomých a slabozrakých k publikovaným dílům, která zpřístupňuje publikované materiály nevidomým, osobám s postižením zraku a osobám s dalšími problémy s přístupem k tištěným dokumentům.

60. Výbor vyzývá smluvní stát, aby co nejrychleji přijal všechna příslušná opatření k ratifikaci a implementaci Marrakéšské smlouvy.

C. Speciální závazky

Provádění a monitorování na vnitrostátní úrovni (čl. 33)

61. Výbor se znepokojením zaznamenal neexistenci nezávislého národního monitorovacího mechanismu podle článku 33,2 Úmluvy.

62. Výbor doporučuje smluvnímu státu, aby byl úřadu ombudsmána udělen mandát nezávislého národního monitorovacího mechanismu v souladu s článkem 33,2 Úmluvy a se zásadami týkajícími se statusu národní instituce pro podporu a ochranu lidských práv (Pařížské principy) a aby k tomu vyčlenil dostatečné finanční a lidské zdroje.

Následný postup a šíření informací

63. Výbor žádá smluvní stát, aby implementoval doporučení Výboru obsažená v těchto závěrečných doporučeních. Výbor doporučuje, aby je smluvní stát předal ke zvážení a příslušným aktivitám členům vlády a parlamentu, úředníkům na příslušných ministerstvech, členům sboru soudců a relevantních profesních skupin, jako jsou odborníci na vzdělávání, zdravotnictví a právo, a také krajským a obecním úřadům a sdělovacím prostředkům, za použití moderních sociálních komunikačních strategií.

64. Výbor důrazně vyzývá smluvní stát, aby zapojil občanskou společnost, zejména organizace osob se zdravotním postižením, do vypracovávání svých periodických zpráv.

65. Výbor žádá smluvní stát, aby tato závěrečná doporučení co nejvíce rozšířil, a to i mezi nevládní organizace a představitele organizací osob se zdravotním postižením a rovněž mezi samotné osoby se zdravotním postižením a členy jejich rodin, v přístupných formátech.

66. Výbor žádá smluvní stát, aby během dvanácti měsíců písemnou formou předložil informace o opatřeních přijatých za účelem naplnění doporučení uvedených v odstavcích 32 a 37 výše.

Další zpráva

67. Výbor žádá smluvní stát, aby předložil svou sloučenou druhou a třetí periodickou zprávu nejpozději 28. října 2019 a aby do nich začlenil informace o implementaci těchto závěrečných doporučení. Výbor vyzývá smluvní stát, aby zvážil předložení výše uvedených zpráv podle zjednodušeného postupu Výboru pro podávání zpráv, podle nichž Výbor připraví seznam otázek a problémů alespoň rok před lhůtou stanovenou pro zprávu/sloučené zprávy smluvního státu. Odpovědi smluvního státu na takovýto seznam otázek a problémů tvoří základ jeho zprávy. ▣

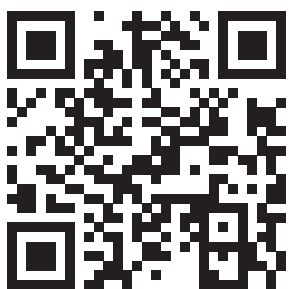
REHAPROTEX

Mezinárodní veletrh rehabilitačních, kompenzačních a protetických pomůcek

21.–24. 10. 2015

Brno – Výstaviště

- Pomůcky pro chůzi, pohyblivost a dopravu
- Ortopedické a kompenzační pomůcky
- Nábytek, vybavení a zařízení pro tělesně postižené
- Pomůcky a přístroje pro sluchově, zrakově a mentálně postižené
- Pomůcky a přístroje pro postižené vnitřními poruchami
- Rehabilitace, rekondice, zdravý životní styl
- Péče o nohu
- Poradenství, organizace, instituce
- Sociální péče

Společně s:

Veletrh zdravotnické
techniky a zdraví

Central
European
Exhibition
Centre

BVV

Veletrhy
Brno

ZÁSTUPCI NRZP ČR

jednali s ministrem spravedlnosti o problematických ustanoveních občanského zákoníku

TEXT: Václav Krása | Jan Hutař | **FOTO:** archiv Roberta Pelikána

Nový občanský zákoník, který platí od roku 2014, obsahuje několik ustanovení, jež jsou z pohledu osob se zdravotním postižením velmi kontroverzní. Chtěli jsme původně v tomto čísle Mostů přinést rozhovor s ministrem spravedlnosti Robertem Pelikánem, který by se týkal nejproblematictějších věcí v této oblasti a vycházel by z odpovědí na naše písemné dotazy. Pan ministr nám ale nabídl osobní schůzku, abychom si jednotlivé problémové věci vysvětlili a diskutovali o nich. Uskutečnila se 28. května za účasti pana ministra a jeho spolupracovníků, NRZP ČR na ní zastupovali autoři tohoto článku Václav Krása a Jan Hutař. Nakonec se ukázalo mnohem prospěšnější sejít se s panem ministrem osobně než mu posílat písemné otázky k zodpovězení.

Neprve jsme se zajímali o to, jak je to s novelou občanského zákoníku, o které se již velmi dlouho hovoří, ale zatím nebyla vládou projednána. Dozvěděli jsme se, že krátká novela, která obsahuje pouze několik opravdu závažných problematických bodů, je v současné době projednávána v Legislativní radě vlády.

Na tuto diskusi jsme navázali tím, že jsme navrhli do této novely změnu, která se týká bytů zvláštního určení. Nový občanský zákoník stanoví, že zemře-li

nájemce, nájem bytu zvláštního určení skončí a pronajímatel vyzve osoby, které bydlely v bytě společně s nájemcem, aby byt vyklidily nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy výzvu obdrží; nejsou-li v bytě takové osoby, pronajímatel vyzve obdobně nájemcovy dědice. Toto ustanovení dělá z osob pečujících o nejtíže postižené lidi, kteří žijí v bytech zvláštního určení, po jejich smrti bezdomovce. Jde často o jejich rodiny či rodinné příslušníky. K zániku nájmu dochází přímo ze zákona, a to dnem smrti nájemce, což má za následek, že z právního hlediska pozůstali užívají byt neoprávněně a mohou být z bytu násilně vystěhováni. Takto dopadnou lidé, kteří často, někdy celý svůj život, věnovali péči o své bližní a kromě nesrovnatelného zvýšení kvality jejich života uspořili státu mnoho milionů korun. Považujeme takové ustanovení zákona za nepřiměřeně tvrdé.

Z následné diskuse vyplynulo, že ministerstvo jednalo s MMR ČR o našem pozměňovacím návrhu, ale nedošlo zatím k úplné shodě. My jsme navrhovali, aby pozůstali po nájemcích bytů zvláštního určení nemuseli hned opouštět tyto byty. MMR vyjádřilo obavu, že by postupně byty zvláštního určení byly pronajímány osobám bez zdravotního postižení. Tento argument je částečně pravdivý, ale není možné, aby pozůstalému nájemci skončila smlouva okamžitě, už proto, že u normálních bytů občanský zákoník stanoví lhůtu dvou let. Upozornili jsme pana ministra Pelikána, že se jedná o jasnou diskriminaci a že budeme na tomto návrhu trvat. Ministr i jeho spolupracovníci tento názor akceptovali. Upozornili jsme, že se pokusíme tento návrh prosadit při projednávání novely občanského zákoníku v Poslanecké sněmovně.

Velmi zajímavá rozprava byla ve věci právní způsobilosti a prodloužení doby omezení svéprávnosti. Upozornili jsme na ustanovení § 59 občanského zákoníku, kdy soud může svéprávnost omezit v souvislosti s určitou záležitostí na dobu nutnou pro její vyřízení, nebo na jinak určenou určitou dobu, nejdéle však na tři roky; uplynutím doby právní účinky omezení zanikají. Zahájí-li se však v této době řízení o prodloužení doby omezení, trvají právní účinky původního rozhodnutí až do vydání nového rozhodnutí, nejdéle však jeden rok. Následující ustanovení § 60 stanoví, že pokud se změní okolnosti, soud své rozhodnutí bezodkladně změní nebo zruší, a to i bez návrhu.

Tímto ustanovením občanského zákoníku však vznikají problémy, které již nejsou řešeny. Zákon řeší jen situaci, kdy se změní okolnosti. Jsou však situace, kdy je zdravotní stav ireverzibilní, a to včetně z toho vyplývajících omezení svéprávnosti. Pan ministr i jeho spolupracovníci uvedli, že výše

uvedená změna je již zapracována do krátké novely občanského zákoníku, která je nyní projednávána v Legislativní radě vlády. To znamená, že doba omezení právní způsobilosti by se prodloužila až na 5 let. Ministr současně uvedl, že v novele je také nově upraven odst. 4 § 38, který umožňuje jednodušší způsob posuzování právní způsobilosti v těch případech, kdy se stav posuzovaného od doby posledního rozhodnutí o omezení právní způsobilosti nezměnil.

V souvislosti s diskusí o omezení právní způsobilosti jsme uvedli, že považujeme za nutné, aby institut opatrovnickví a všech ostatních souvisejících institutů byl upraven speciálním zákonem. Právně nejsou vůbec řešeny otázky podporovaného rozhodování, zastupování členem domácnosti, a to včetně podrobného vymezení toho, kdo, kdy, za jakých okolností a v jakém rozsahu odpovídá za případnou škodu způsobenou osobě, jež má být zastupována, tak osobám třetím. Rovněž je nutné vymezit vztahy mezi podpůrcem a opatrovníkem, případně mezi podpůrci navzájem. S ohledem na rozsah problematiky tuto věc nelze řešit v rámci občanského zákoníku.

Bylo nám sděleno, že na přípravě zákona o opatrovnickví se pracuje, ale ještě není ucelený návrh. Představiteli Ministerstva spravedlnosti nám bylo přislíbeno, že jakmile bude první návrh hotov, bude mít Národní rada možnost jej připomínkovat.

V dalším bodě našeho jednání jsme ministra Pelikána upozornili, že místopředseda Poslanecké sněmovny Jan Bartošek podal na náš podnět návrh zákona, který řeší problémy s nákupem a registrací vozidla pro handicapované dítě zakoupeného s využitím příspěvku na zvláštní pomůcku.

Dle současného ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, má nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí nebo těžké sluchové postižení anebo těžké zrakové postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a její zdravotní stav nevyklučuje přiznání tohoto příspěvku. Příjemcem příspěvku je tedy osoba, které je zvláštní pomůcka určena, a ta se následně stává též jejím vlastníkem.

Ustanovení § 898 odst. 1 občanského zákoníku stanoví, že k právnímu jednání, které se týká existujícího i budoucího jmění dítěte nebo jednotlivé součásti tohoto jmění, potřebují rodiče souhlas soudu. Výjimku z tohoto pravidla tvoří případy, kdy se jedná o běžné záležitosti nebo výjimečné záležitosti, avšak nepatrné majetkové hodnoty. Zvláštní

pomůcky ve většině případů dosahují hodnoty desetitisíců až statisíců, takže je rozhodně nelze podřadit pod záležitosti zanedbatelné hodnoty. Ze stejného důvodu je však nelze považovat ani za záležitosti běžné. K této otázce se vyslovil ve svém rozhodnutí sp. zn. 33 Cdo 2912/2008 ze dne 23. 2. 2011 též Nejvyšší soud, který dokonce případ pořízení motorového vozidla pro nezletilé dítě uvedl výslovně jako případ záležitostí, které nelze považovat za běžné. V tomto ohledu lze tedy učinit závěr, že pro případy pořízení zvláštní pomůcky, kdy je oprávněnou osobou nezletilé dítě, je zákonem předchozí souhlas soudu vyžadován.

Zákon podaný místopředsedou Poslanecké sněmovny upravuje zákon tak, aby soudy nemusely tyto záležitosti řešit. Přesné znění návrhu lze najít na www.psp.cz, číslo tisku je 488. Požádali jsme pana ministra, aby jeho ministerstvo návrh při projednávání ve vládě podpořilo. Po krátké diskusí, kdy si spolupracovníci pana ministra ověřovali přesné znění zákona, jsme dostali příslib, že ministerstvo nedá k návrhu zákona zamítavé stanovisko. V této souvislosti jsme požádali pana ministra, aby se pokusil apelovat na soudy, aby do schválení zákona sjednotily svůj postup v této věci. Praxe mezi soudy je velmi rozdílná a občané nevědí, jak mají postupovat, aby dostali souhlas soudu s nákupem vozu pro svoje dítě se zdravotním postižením a zároveň včas registrovali koupené vozidlo.

Posledním bodem našeho jednání s panem ministrem Pelikánem byla otázka Opčního protokolu k Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením. Ministerstvo spravedlnosti kladlo značný odpor vůči tomu, aby do Národního plánu podpory vyrovnávání příležitostí pro OZP na období 2015 – 2020 byl zařazen úkol ratifikace Opčního protokolu. Hlavním argumentem ministerstva byla skutečnost, že Česká republika nemá ještě svoji legislativu v souladu s Úmluvou. ČR tím prý budou hrozit tisíce žalob. Považujeme tento argument za chybný. Sladěnou legislativu s Úmluvou nemá žádný stát, a přesto ratifikaci Opčního protokolu provedla většina evropských zemí. Stížnost k Výboru OSN je možné podat až poté, kdy stěžovatel využije všech možností k nápravě, které mu umožňuje právní systém dané země. V této věci jsme nedostali definitivní odpověď, ale spíše proto, že přítomní představitelé Ministerstva spravedlnosti neměli podrobné informace o této záležitosti.

Na závěr našeho setkání jsme se domluvili na vzájemné spolupráci. NRZP ČR připraví seznam problémových bodů v občanském zákoníku z hlediska potřeb osob se zdravotním postižením a Ministerstvo spravedlnosti s námi bude spolupracovat na přípravě zákona o opatrovnickví. ▣

PROHLÁŠENÍ DELEGÁTŮ XVI. RS NRZP ČR

TEXT: Václav Krása | ILUSTRACNÍ FOTO: Jan Jirouš

Dne 2. června 2015 se uskutečnilo jednání XVI. Republikového shromáždění Národní rady osob se zdravotním postižením ČR. Mimo standardních věcí Republikové shromáždění schválilo novelu stanov NRZP ČR, která umožní členství na celostátní úrovni i malým spolkům působícím v jednom kraji nebo v jednom městě. Hlavním tématem jednání byla situace osob se zdravotním postižením v ČR. Delegáti XVI. RS NRZP ČR přijali Prohlášení, které se obrací na politickou reprezentaci ČR. Reaguje především na Závěrečná doporučení k úvodní zprávě České republiky, která vydal Výbor OSN pro Úmluvu o právech osob se zdravotním postižením. Prohlášení bylo posláno předním politikům České republiky. ➤

PROHLÁŠENÍ DELEGÁTŮ XVI. REPUBLIKOVÉHO SHROMÁŽDĚNÍ NRZP ČR

My, delegáti XVI. RS NRZP ČR,

vyzýváme politickou reprezentaci ČR, aby postupně zapracovala do svých politik Závěrečná doporučení k úvodní zprávě České republiky, která vydal Výbor OSN pro Úmluvu o právech osob se zdravotním postižením.

Výbor zaznamenal řadu skutečností, které nejsou v souladu s Úmluvou.

V obecných zásadách doporučuje především přijetí Opčního protokolu k Úmluvě OSN a také doporučuje urychlení vytvoření Monitorovacího orgánu plnění Úmluvy, který v České republice dosud nebyl ustaven.

Upozorňujeme především na pasáž Závěrečných doporučení, která se týká nezávislého způsobu života. V čl. 40 „Výbor doporučuje smluvnímu státu, aby přijal všechna nutná opatření k zajištění toho, aby politické procesy namířené k deinstitucionalizaci, včetně rozvoje Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015-2020, měly jasný harmonogram a konkrétní měřítko pro implementaci, jež budou v pravidelných intervalech účinně monitorována.

Výbor se znepokojením zaznamenal nedostatečné vynakládání finančních zdrojů na tlumočení do znakového jazyka a nedostatek školených tlumočnicků, což omezuje skutečné využívání práva používat český znakový jazyk neslyšícími a jejich rodinami. V čl. 42 proto Výbor vyzval Českou republiku „aby vyčlenila dostatečné finanční zdroje na školení a najímání tlumočnicků do znakového jazyka, což by umožnilo neslyšícím osobám plně využít práva používat český znakový jazyk“.

Výbor ve svých Závěrečných doporučeních vyzval ČR, „aby zajistila stejnou minimální mzdu pro všechny osoby se zdravotním postižením bez ohledu na jejich stupeň zdravotního postižení, aby rozvinula opatření a zintenzivnila úsilí a vyčlenila dostatečné zdroje na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na otevřeném trhu práce, a zejména na podporu zaměstnávání žen se zdravotním postižením“.

Zvláště zdůrazňujeme znepokojení Výboru, které vyjádřil nad revizí dávek pro osoby se zdravotním postižením, které způsobilo přijetí zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením. V této souvislosti Výbor vyzval k tomu, aby Česká republika **„revidovala svou legislativu, se skutečnou účastí osob se zdravotním postižením, aby znovu zavedla sociální příplatek, který by zvýšil životní úroveň rodin s dětmi se zdravotním postižením nad hranici hmotné nouze, a aby rozšířila škálu a usnadnila dostupnost kompenzačních pomůcek pro osoby se zdravotním postižením bez ohledu na jejich věk“.**

My, delegáti XVI. RS NRZP ČR, vyzýváme vládu a další představitele státu, aby s ohledem na Závěrečná doporučení Výboru byla postupně implementována jednotlivá doporučení do nového Národního plánu podpory vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením - s ohledem na nejzávažnější problémy jednotlivých skupin osob se zdravotním postižením. Současně vyzýváme k tomu, aby na základě jednání zástupců NRZP ČR s představiteli vlády byla zajištěna valorizace příspěvku na péči k 1. 1. 2016 a zahájen urychlený proces vyrovnání minimální mzdy u příjemců invalidních důchodů.

Závěrečná zpráva bude jedním ze základních témat další činnosti NRZP ČR.

LZE VLÁDNOUT Z VOZÍKU?

TEXT: Václav Krása | FOTO: Úřad vlády ČR

Předseda vlády Bohuslav Sobotka se 24. dubna rozhodl strávit celý pracovní den na ortopedickém vozíku s tím, že se na něm bude přepravovat i mimo úřad tak, aby se co nejvíce přiblížil životu lidí používajících tuto pomůcku. Chtěl tak získat cenné zkušenosti pro práci v čele Vládního výboru pro zdravotně postižené občany, který vede více než rok. Současně velkou část tohoto dne věnoval problematice lidí se zdravotním postižením. Nebylo to tudíž gesto na efekt pro novináře a kamery, ale byla to opravdová snaha proniknout do problematiky zdravotního postižení.

V dopoledních hodinách navštívil pan premiér spolek PROSAZ, který poskytuje osobní asistenci, domácí péči a má řadu dalších aktivit. Prohlédl si prostory spolku, chráněnou dílnu a dvě hodiny diskutoval s představiteli PROSAZU o problémech bariérového prostředí, poskytování jednotlivých služeb, náhradního plnění a podobně. Zajímal se o způsob financování jednotlivých služeb. Představitelé spolku potvrdili, že velkým problémem současnosti je neodpovídající výše příspěvku na péči v jednotlivých stupních. Premiér je ubezpečil, že o tomto problému ví a že o něm jedná s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR.

Odpoledne se uskutečnilo jednání Vládního výboru pro zdravotně postižené občany a pan premiér byl samozřejmě po celou dobu na vozíku. Zásadním bodem jednání byl návrh Národního plánu podpory vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období let 2015 – 2020. Při projednávání jsme dokázali, a to za výrazné podpory předsedy vlády, vypořádat všechny rozpory, takže dokument byl nakonec Výborem přijat a doporučen vládě ke schválení. Právě na tomto jednání se nám podařilo do Národního plánu prosadit, že se opět bude pracovat na zákonu o koordinované rehabilitaci. Byl do něj také zapracován úkol vyrovnání minimální mzdy u příjemců invalidních důchodů, a to do dvou let. I přes nesouhlas Ministerstva spravedlnosti se na jednání Výboru podařilo prosadit úkol ratifikace Opčního protokolu Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením. Národní plán podpory vyrovnávání příležitostí obsahuje také finanční zajištění podpůrných opatření pro žáky a studenty se zdravotním postižením, metodu mapování veřejného prostředí a povinnost státních orgánů zajistit zpřístupnění budov, které užívají. Do materiálu bylo zapracováno i pokračování Národního rozvojového programu mobility pro všechny, ze kterého jsou financovány projekty na zpřístupnění městských tras a budov veřejné správy.

Při jednání Vládního výboru pro zdravotně postižené občany jsme předsedu vlády informovali o složité situaci s dotacemi na Ministerstvu zdravotnictví pro spolky sdružující osoby se zdravotním postižením,

„PŘEDSEDA VLÁDY CHTĚL ZÍSKAT CENNÉ ZKUŠENOSTI PRO PRÁCI V ČELE VLÁDNÍHO VÝBORU PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ OBČANY, KTERÝ VEDE VÍCE NEŽ ROK. SOUČASNĚ VELKOU ČÁST TOHOTO DNE VĚNOVAL PROBLEMATICE LIDÍ SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM. NEBYLO TO TUDÍŽ GESTO NA EFEKT PRO NOVINÁŘE A KAMERY, ALE OPRAVDIVÁ SNAHA PRONIKNOUT DO PROBLEMATIKY ZDRAVOTNÍHO POSTIŽENÍ.“

kteřá by snad měla být již v současné době dořešena. Diskutovalo se také o otázce zvýšení příspěvku na péči a postupu při vyrovnávání rozdílu u minimální mzdy pro příjemce invalidních důchodů. Předseda vlády byl k našim návrhům velmi vstřícný. Na závěr se konala tisková konference, na níž pan premiér zhodnotil celý den, který strávil na ortopedickém vozíku. Uvedl, že pohyb na vozíku vyžaduje velkou část energie, kterou jinak člověk spotřebovává na věci, které si běžně ani neuvědomuje. Při jízdě na vozíku se musí soustředit na samotnou jízdu a nemůže například telefonovat jako za chůze či přemýšlet o spoustě dalších problémech.

Myslím si, že to je autentická a pravdivá zkušenost, protože to je základní rozdíl mezi životem s handicapem a bez handicapu. My, lidé se zdravotním postižením, musíme čas, který spotřebováváme na sebeobsahu, přepravu a podobně, nahradit jinde. Často se to děje tak, že méně spíme a musíme mnohdy intenzivněji pracovat, abychom stačili těm ostatním. Myslím si, že tato zkušenost pana premiéra je velmi významná. ▣

Okénko do poraděn NRZP ČR

Nezapomínejme na sociální pojištění

TEXT: Eliška Škrancová

Na poradny NRZP ČR se stále častěji obracejí lidé, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci kvůli nepřiznání některého z důchodů. Společným jmenovatelem je, že nesplnili **potřebnou dobu sociálního pojištění pro nárok na důchod**, ať už na invalidní, starobní, vdovský či jiný. Pokud člověku chybí byť jen malá část dob pojištění, dostává se do situace, kdy mu Česká správa sociálního zabezpečení nevyplácí žádnou dávku. **Pojďme se tedy podívat, kolik dob pojištění je třeba pro nárok na starobní a invalidní důchod získat.**

Pro nárok na **starobní důchod** je třeba dosáhnout důchodového věku a v letošním roce získat potřebnou dobu pojištění v délce 31 let. V roce 2016 je to 32 let a každý další rok se doba pojištění zvyšuje, až v roce 2019 dosáhne 35 let. Doba pojištění je stejná pro muže i ženy.

Pro nárok na **invalidní důchod** je doba pojištění vázaná na věk žadatele.

Nárok na invalidní důchod má občan, pokud je invalidní v některém ze tří stupňů a získal potřebnou dobu pojištění. Podmínka potřebné doby pojištění se nevyžaduje v případě, že invalidita vznikla následkem pracovního úrazu (nemoci z povolání).

PODMÍNKA DOBY POJIŠTĚNÍ PRO PŘIZNÁNÍ INVALIDNÍHO DŮCHODU JE U POJIŠTĚNCE:

do 20 let méně než 1 rok,
od 20 do 22 let 1 rok,
od 22 let do 24 let 2 roky,
od 24 let do 26 let 3 roky,
od 26 let do 28 let 4 roky,
nad 28 let 5 let.

Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období **před vznikem invalidity**, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se

podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity.

Zvláštním případem je invalidita z mládí, která vznikla před 18. rokem života. Nárok na tzv. „invalidní důchod z mládí“ vznikne pouze osobě, která byla uznána invalidní pro invaliditu třetího stupně (dříve plně invalidní), dosáhla aspoň 18 let věku, má trvalý pobyt na území České republiky a nebyla účastna pojištění po potřebnou dobu.

Velmi často se stává, že člověk získá některý z invalidních důchodů a poté se již o sociální pojištění nezajímá. To je ale velká chyba. Poživatelé invalidního důchodu III. stupně jsou sociálně pojištěni, ale **invalidní důchodci v I. a II. stupni sociálně pojištění nejsou**. Pokud se invalidnímu důchodci v I. a II. stupni zhorší zdravotní stav a žádá o zvýšení stupně invalidity, tak se může stát, že mu je vyšší stupeň invalidity přiznán, ale důchod je vyplácen stále ve stejné výši a nedojde k jeho zvýšení z důvodu chybějících dob sociálního pojištění. To platí i při přechodu z invalidního důchodu I. a II. stupně

do starobního důchodu. Může se také stát - a těchto případů také přibývá, že člověk pobírá invalidní důchod I. či II. stupně, ale zdravotní stav se zlepší a důchod je odebrán. Po nějakém čase se opět zdravotní stav zhorší natolik, že by mohl být přiznán invalid-

Chybějící dobu zaměstnání či studia můžeme dále prokázat například čestným prohlášením svým a dvou svědků, dodatečným potvrzením zaměstnavatele nebo obecního úřadu, vysvědčením, vojenskou knížkou a podobně.

„POKUD ČLOVĚKU CHYBÍ BYT JEN MALÁ ČÁST DOB POJIŠTĚNÍ, DOSTÁVÁ SE DO SITUACE, KDY MU ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ NEVYPLÁCÍ ŽÁDNOU DÁVKU.“

ní důchod, ale žadateli nevznikne na výplatu důchodu nárok, protože nesplnil potřebnou dobu pojištění, neboť když byl poživatelem invalidního důchodu v I. či II. stupni, neodváděl žádným způsobem sociální pojištění.

Platba sociálního pojištění není vždy povinná, a proto pokud člověk nepracuje a neodvádí pojištění, velmi často na ně zapomíná.

JAK A KDE ZÍSKAT PŘEHLED O DOBÁCH POJIŠTĚNÍ

Přehled o dobách našeho pojištění je evidován na České správě sociálního zabezpečení. Jednou ročně můžeme bezplatně písemně ČSSZ požádat o zaslání **informativního osobního evidenčního listu důchodového pojištění (IOLDP)** na adrese: ústředí ČSSZ, odbor správy údajové základny, Křížová 25, 225 08 Praha 5. List bychom měli dostat do 90 dnů po žádosti. Do žádosti o zaslání IOLDP uveďte své jméno, příjmení, rodné příjmení, adresu trvalého bydliště, doručovací adresu, rodné číslo, místo, datum a podpis.

Osobní list obsahuje přehled o dobách pojištění a za dobu od roku 1986 obsahuje také přehled vyměřovacích základů a vyloučených dob. Najdeme zde tedy vše potřebné k určení nároku na důchod a jeho výpočet.

JAK POSTUPOVAT, KDYŽ NĚCO V EVIDENČNÍM LISTU CHYBÍ

Pokud se v listu neobjevila některá naše doba zaměstnání, měli bychom se obrátit na svého tehdejšího zaměstnavatele, upozornit ho, že pravděpodobně nesplnil své zákonné povinnosti v oblasti evidenčních listů a požádat jej o zaslání evidenčního listu ČSSZ.

Pokud s námi zaměstnavatel třeba odmítá spolupracovat nebo již neexistuje, obrátíme se na OSSZ podle místa útvaru zaměstnavatele, ve kterém vede nebo vedl evidenci mezd. OSSZ by měla už sama zjednat nápravu. OSSZ nám rovněž může zjistit adresu archivu u zaniklých zaměstnavatelů, případně nám poradit, jakým dalším způsobem můžeme chybějící dobu zaměstnání prokázat.

OBSAH EVIDENČNÍHO LISTU

List je přehledem dob sociálního pojištění, ať už jsme byli zaměstnaní nebo vykonávali samostatnou výdělečnou činnost, které má ve své evidenci ČSSZ. Doba pojištění zaměstnanců dává do evidence ČSSZ zaměstnavatel formou evidenčních listů. Doba pojištění OSVČ tam zasílá příslušná OSSZ. List IOLDP obsahuje i některé náhradní doby pojištění, např. dobu studia, vojenské služby, vedení v evidenci úřadu práce. Od roku 1986 obsahuje i přehled vyměřovacích základů, tedy hrubých výdělků a vyloučených dob, např. nemocenskou, peněžitou pomoc v mateřství, podporu při ošetřování člena rodiny. Nově list obsahuje také celkový počet neevidovaných dob (i celkový součet), které chybí mezi naším prvním a posledním nárokovým dokladem a ČSSZ o těchto dobách nemá v evidenci žádné doklady. Právě informace o neevidovaných dobách nás mohou včas upozornit na konkrétní chybějící doby pojištění, a my je tak můžeme doplnit.

JAK JE MOŽNÉ ZÍSKAT SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ – KDO JE SOCIÁLNĚ POJIŠTĚN

- a) zaměstnanci v pracovním poměru,
- b) příslušníci Policie České republiky, Vězeňské služby České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Celní správy České republiky a Hasičského záchranného sboru České republiky, vojáci z povolání a státní zaměstnanci podle zákona o státní službě,
- c) členové družstva, jestliže mimo pracovní právní vztah vykonávají pro družstvo práci,
- d) osoby, které jsou podle zvláštního zákona jmenovány nebo voleny do funkce vedoucího správního úřadu nebo do funkce statutárního orgánu právnické osoby zřízené zvláštním zákonem, popřípadě do funkce zástupce tohoto vedoucího nebo statutárního orgánu, pokud

je tímto vedoucím nebo statutárním orgánem pouze jediná osoba a jmenováním nebo volbou těmto osobám nevznikl pracovní nebo služební poměr, a osoby, které podle zvláštního zákona vykonávají veřejnou funkci mimo pracovní nebo služební poměr, pokud se na jejich pracovní vztah vztahuje ve stanoveném rozsahu zákoník práce a nejsou uvedeny v písmenech g) až i) a o) až s),

- e)** osoby samostatně výdělečně činné,
- f)** zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti a zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce, u DPP se pojištění odvádí, až pokud měsíční výdělek přesahuje 10000 Kč, a u DPČ se pojištění odvádí, pokud výdělek přesahuje 2500 Kč/měsíc,
- g)** soudci,
- h)** členové zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolnění nebo kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva,
- ch)** poslanci Poslanecké sněmovny a senátoři Senátu Parlamentu,
- i)** prezident republiky, členové vlády, prezident, viceprezident a členové Nejvyššího kontrolního úřadu, členové Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, předseda Energetického regulačního úřadu, členové Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, členové Rady Českého telekomunikačního úřadu, finanční arbitři, zástupce finančního arbitra, veřejný ochránce práv a zástupce veřejného ochránce práv,
- j)** dobrovolní pracovníci pečovatelské služby,
- k)** osoby pečující o dítě a osoby, které jsou vedeny v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, je-li těmto osobám vyplácena odměna pěstouna podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí,
- l)** osoby ve výkonu trestu odnětí svobody zařazené do práce a osoby ve výkonu zabezpečovací detence zařazené do práce,
- m)** pracovníci v pracovním vztahu uzaveném podle cizích právních předpisů,
- n)** společníci a jednatelé společnosti s ručením omezeným a komanditisté komanditní společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, a ředitelé obecně prospěšné společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou

jsou touto společností odměňováni,

- o)** prokuristé,
- p)** osoby pověřené obchodním vedením na základě smluvního zastoupení,
- q)** členové kolektivních orgánů právnické osoby
- r)** likvidátoři,
- s)** vedoucí organizačních složek právnické osoby, která má sídlo ve státě, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, pokud je tato složka zapsána v obchodním rejstříku a místo výkonu práce těchto vedoucích je trvale v České republice,
- t)** fyzické osoby neuvedené v písmenech a) až d) a f) až s), s výjimkou členů zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, kteří nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolnění nebo kteří nevykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva, v době zaměstnání, pokud jim v souvislosti se zaměstnáním plynou nebo by mohly plynout příjmy ze závislé činnosti, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmu podle zvláštního právního předpisu a nejsou od této daně osvobozeny; to neplatí, jde-li o osoby uvedené v písmenu e).

POJIŠTĚNÍ JSOU DÁLE

- a)** osoby vedené v evidenci Úřadu práce České republiky - krajské pobočky, popřípadě pobočky pro hlavní město Prahu jako uchazeči o zaměstnání po dobu, po kterou jim náleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, a v rozsahu nejvýše 3 let též po dobu, po kterou jim tato podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáleží, s tím, že tato doba 3 let se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod, doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležela před dosažením věku 55 let, se do ní započítává v rozsahu nejvýše 1 roku, a nezapočítává se do ní jiná náhradní doba pojištění nebo doba pojištění, které se kryjí s dobou, po kterou je osoba vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání; za dobu, po kterou náleží podpora v nezaměstnanosti, se přitom považuje též doba, po kterou se podpora v nezaměstnanosti neposkytuje z důvodu, že osobě vedené v evidenci uchazečů o zaměstnání přísluší odstupné, odbytné nebo odchodné,
- b)** osoby se zdravotním postižením za-

řazené v teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost,

- c)** osoby konající vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky, pokud nejsou vojáky z povolání,
- d)** osoby pečující osobně o dítě ve věku do 4 let,
- e)** osoby pečující osobně o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost), pokud spolu žijí v domácnosti; podmínka domácnosti se nevyžaduje, jde-li o blízkou osobu,
- f)** poživatelé invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně z českého pojištění, a to do dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod podle § 32; za poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně se pro účely účasti na pojištění považují též osoby, které nepobírají tento důchod, avšak splňují podmínky nároku na tento důchod a pobírají výsluhový příspěvek podle zvláštních zákonů,
- g)** osoby po skončení výdělečné činnosti, která zakládala jejich účast na nemocenském pojištění podle zvláštního právního předpisu, po dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti, kterou si nepřivodily úmyslně, pokud tato dočasná pracovní neschopnost vznikla v době této výdělečné činnosti nebo v ochranné lhůtě podle zvláštního právního předpisu, po dobu karantény nařízené podle zvláštního právního předpisu v době této výdělečné činnosti nebo v ochranné lhůtě podle zvláštního právního předpisu, po dobu trvání podpůrní doby u ošetřovného a po dobu trvání podpůrní doby u peněžité pomoci v mateřství v období před porodem,
- h)** osoby, kterým je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zákona upravujícího zvláštní ochranu svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením, pokud podle vyjádření orgánu příslušného k poskytování zvláštní ochrany a pomoci nemohou vykonávat výdělečnou činnost. ✕

KONTAKT:

Mgr. Eliška Škrancová

Poradna NRZP ČR v Brně

Cejl 892/32, 602 00 Brno

TEL.: 542 214 110-1

MOBIL: 736 751 214

E-MAIL: poradnabrno@nrzp.cz

ZNÁTE TUTO PALETU? JE TO LOGO UMĚLCŮ MALUJÍCÍCH ÚSTY A NOHAMA

Umělci malující ústy a nohama jsou lidé, kteří úrazem, nemocí či vrozenou vadou ztratili tvořivou schopnost rukou. Mnozí z nich jsou upoutáni na lůžko či invalidní vozík. Ve svém každodenním životě jsou závislí na pomoci druhých lidí. Tito lidé se však nevzdali a navzdory svému osudu rozvíjejí svůj umělecký talent a malují neobvyklým způsobem.

Štětec vedou ústy nebo nohou. Najdeme je po celém světě, vědí o sobě, jsou členy – nebo stipendisty – Celosvětového sdružení malířů malujících ústy a nohama se sídlem v Lichtenštejnsku. Zakladatelem Sdružení byl pan Erich Stegmann, umělec malující ústy (od svých dvou let byl po nemoci ochrnutý na obě ruce). Byl velmi nadaný a měl velký organizační talent. Sám zpočátku kontaktoval lidi se stejným postižením v různých částech světa. Počet jeho „kolegů“ rostl a dal vzniknout výše jmenovanému Sdružení malířů v roce 1956.

Postupně pod vedením Sdružení vznikala ve více než 40 zemích světa nakladatelství, která v jednotlivých zemích tyto malíře představují veřejnosti. V roce 1993 vznikly nakladatelství i ve střední Evropě – Polsku, Maďarsku a České republice.

Na celém světě znají lidé malíře malující ústy a nohama hlavně z pohlednic – přání. Umělci představují své práce v podobě vánočních a velikonočních přání, přání ke slavnostním příležitostem a v kalendářích.

Sjednocujícím motivem a cílem těchto umělců bylo a zůstává ukázat veřejnosti, že ani člověk s postižením není v životě pasivní, ale tvoří, pracuje dle svých možností jako všichni ostatní lidé. Snaží se v životě prosadit, pro druhé něco vytvořit, být také užitečný.

Nakladatelství, samostatně či se Sdružením, organizují pravidelně výstavy

jejich obrazů - obrazů plných optimismu a radosti. Když máme možnost vidět, jak jsou obrazy vytvářeny, většinou si intenzivněji uvědomíme skutečné a pravé hodnoty života.

Na území České republiky práci těchto malířů představuje Nakladatelství UMÚN s.r.o., se sídlem v Liberci. Nakladatelství UMÚN se nezaměřuje jen na malíře malující ústy a nohama, ale kontaktuje i jiné spoluobčany s tělesným postižením. Do své činnosti a práce při přípravě zásilek přednostně zapojuje lidi s postižením. Dává jim zejména příležitost domácí práce, která je jimi velmi vyhledávaná.

Vedle nabídky práce pro lidi s handicapem Nakladatelství UMÚN podporuje některé sociální projekty zaměřené na zlepšování začlenění těchto lidí do běžného života. Jedná se zejména o projekty zaměřené na poskytování osobní asistence a péče pro lidi s postižením. Svými příspěvky Nakladatelství podporuje nákup vozidel se speciální úpravou pro vozíčkáře v Praze i v jiných městech České republiky. V Praze přispívá na provoz bezbariérové dopravy, kterou zabezpečuje Národní rada zdravotně postižených ČR.

Takto Nakladatelství UMÚN naplňuje a uskutečňuje myšlenku, kterou prosazoval zakladatel Sdružení malířů pan A. E. Stegmann již v 50. letech 20. století. Zapojit lidi s postižením dle jejich možnosti do práce a umožnit jim vydělávat peníze vlastním přičiněním.

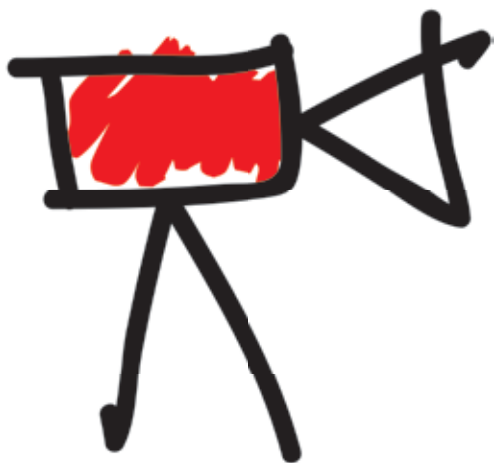
POTĚŠTE SE TAKÉ VY NĚKTERÝMI OBRÁZKY ZMÍNĚNÝCH UMĚLCŮ!

ČESKÁ REPUBLIKA

JIŽ DEVĚT LET INSPIRUJE CELÝ SVĚT

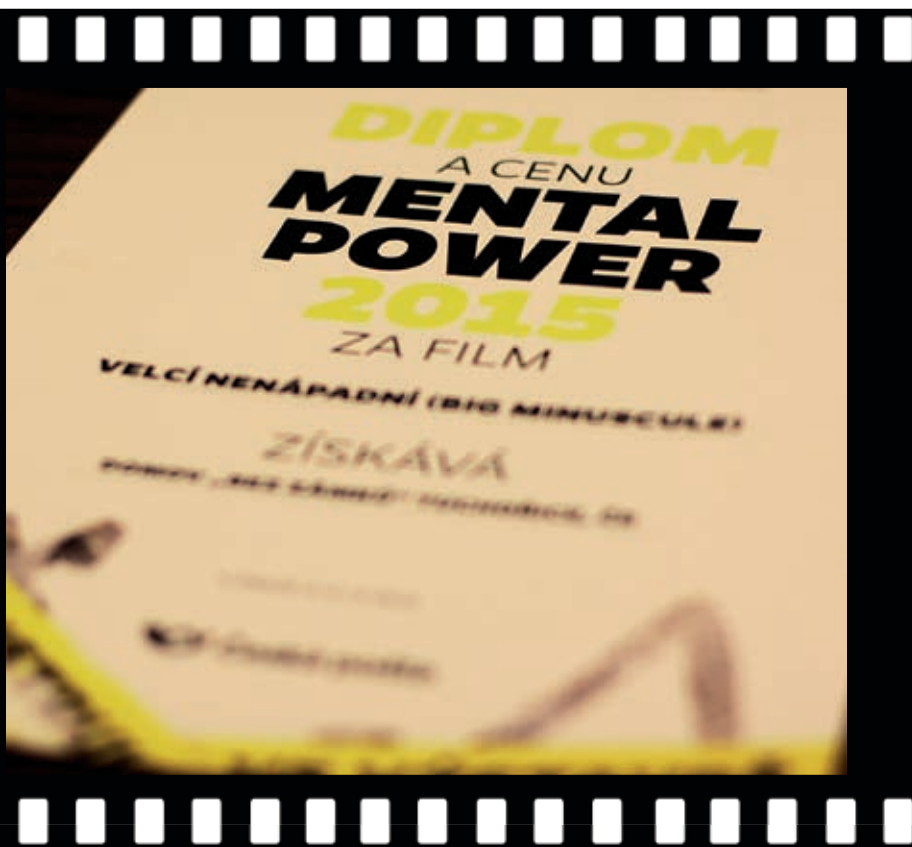
TEXT: MPPFF | FOTO: Barbora Sladkovská

Devátý ročník mezinárodního filmového festivalu **Mental Power Prague Film Festival** se uskutečnil 4. až 6. června v pražském Divadle Palace. Letos diváci zhlédli přes dvacet premiérových filmů z České republiky, Švýcarska, Anglie, Belgie a dalších evropských zemí. Velkým překvapením byly ovšem filmy z Holandska, které se do projektu letos zapojilo, a samozřejmě ze zámořské Kostariky.

Porota složená z významných tváří českého showbyznysu, sociálních i komerčních sfér měla před sebou nelehký úkol vybrat deset nejlepších snímků a tvůrců. Usedli v ní ostřílení matoři Mental Power festivalu jako Tereza Voříšková, Michal Horáček nebo Eva Holubová, nové pohledy přinesla porotkyně Táňa Fischerová, která reprezentovala Národní radu osob se zdravotním postižením ČR a měla zde svou premiéru.

**„MENTAL POWER PRAGUE
FILM FESTIVAL BOŘÍ BARIÉ-
RY, ALE TATO PRÁCE STÁLE
JEŠTĚ TRVÁ A NENÍ SNADNÁ.“**

První dva dny se již standardně promítaly celé snímky všech, kteří dokázali během minulého roku vymyslet a natočit nový film. Nejen tím se liší tento festival od jiných přehlídek. Divák, který se takového promítání účastní poprvé, má po chvílce pocit, že mizí nejen bariéry mezi lidmi s postižením a bez postižení, ale také bariéra mezi jevištěm a hledištěm. Moderátoři Radek Švec i Barbora Kouklíková mají již své know-how a dokážou během pár minut vtáhnout diváky do svých improvizovaných vstupů.

Třetí den proběhl slavnostně, šlo přeci o galavečer. Před šestou hodinou přijela obrovská limuzína a z ní začali vystupovat noblesně oblečení herci soutěžních filmů. Čekající dav diváků uvítal všechny obrovským potleskem, který se násobil, když na červený koberec společně s herci-klienty vstoupili bubeníci kapely TOKHI. Moderátorem večera byl úžasný Vojta Kotek, který si všechny získal svým neotřelým a přirozeným projevem.

Celý festival se letos nesl v duchu „under construction“, tedy „ve výstavbě“, jak mohli příchozí vidět již ze scény, která připomínala staveniště. Myšlenkou je, že festival MPPFF boří bariéry, ale tato práce stále ještě ➤

trvá a není snadná. Organizátoři také prozradili, že příští jubilejní desátý ročník bude opravdu nový a již na něm pracují, i proto tedy téma „under construction“.

Bubeníci používali jako své nástroje kovadliny, kovové barely nebo například motorovou pilu. Vše navíc doprovázela beat boxová kapela Beat Burger Band, která doplňovala moderátora celý večer.

Ani letos nenechali organizátoři festivalu nic náhodě a připravili pro diváky v polovině programu občerstvující překvapení. Když zhasla světla v sále, zazněla hudba Michaela Jacksona a Alex Dowis tvořil svými luminiscentními barvami obrazy přímo před očima užaslého publika. ❏

CENY BYLY ROZDÁNY a zde jsou letošní výsledky:

NEJLEPŠÍ FILM:

Radikální stříh,
Kamarád – LORM, Žatec, ČR

ZVLÁŠTNÍ CENA POROTY:

Vážky Tour, Domov Mladá, Milovice, ČR

HLAVNÍ MUŽSKÁ ROLE:

To bude dobrý – Václav Petrovský
a **Oldřich Kašpar**,
Domov pod hradem Žampach, ČR

HLAVNÍ ŽENSKÁ ROLE:

Radikální stříh – Lenka Baránková
a **Monika Wilczeková**,
Kamarád – LORM, Žatec, ČR

VEDLEJŠÍ MUŽSKÁ ROLE:

Velcí nenápadní – Zdeněk Mucha,
Domov „Bez zámků“ Tuchořice, ČR

VEDLEJŠÍ ŽENSKÁ ROLE:

Bramboračka – Zuzana Lenerová,
Stéblo, Sedlčany, ČR

MLUVENÉ SLOVO:

Zájezd, Společnost pro podporu lidí
s mentálním postižením v ČR, o. s.,
Louny, ČR

NEJLEPŠÍ ZAHRANIČNÍ FILM:

Pathfinders, Centre la Pommeraiie, Belgique

NEJLEPŠÍ KAMERA:

Apropó horor/Romance/Noir,
Apropó Jičín, ČR

NEJLEPŠÍ SCÉNÁŘ:

Zájezd, Společnost pro podporu lidí
s mentálním postižením v ČR, o. s.,
Louny, ČR

Již **11. června** se konaly první letošní **Ozvěny MPPFF u Vystřeleného oka** na Žižkově. Práce nekončí, jak řekli organizátoři letošním tématem.

ODKAZY:

HENDAVER, O.S

www.mentalpower.cz

[www.facebook.com/](https://www.facebook.com/MentalPowerPragueFilmFestival)

[MentalPowerPragueFilmFestival](https://www.facebook.com/MentalPowerPragueFilmFestival)

VÝCHODOČESKÉ DIVADLO PARDUBICE

ZÁŘÍ

MĚSTSKÉ DIVADLO

Benefiční představení Národní rady
osob se zdravotním postižením ČR

P. Valentine

MEZI NEBEM A ZEMÍ

Romantická komedie o soužití dvou světů, po které začnete vnímat vlídné duchy kolem sebe.

V hlavních rolích P. Janečková, P. Dohnal, M. Sikorová a P. Borovec.
Režie K. Dušková j. h.

pondělí **14. září** od 19:00

Vstupenky zakoupíte v předprodeji VČD, U Divadla 50, 531 62 Pardubice, tel.: 466 616 432
e-mail: obchod@vcd.cz, www.vcd.cz a v síti Ticketportal, www.ticketportal.cz.

O prázdninách v Informačním centru pod Zelenou bránou
tel.: 466 768 390, e-mail: region@ipardubice.cz, vstupenky@ipardubice.cz

Pro část lidí jsem se stal jakousi vrbou, říká o svém působení v komunální politice mediální poradce NRZP ČR **PATRIK NACHER**

TEXT: Václav Krása | FOTO: archiv Patrika Nachera

Řada Pražanů se na něj obrací podobně jako nespokojení klienti bank, jejichž problémy se zabývá na serveru www.bankovnipoplatky.com. Stal se pro ně jakousi vrbou. Zároveň se ale potíže lidí snaží řešit. A to byl i důvod, proč se rozhodl pro vstup do komunální politiky. Stěžovat si nestačí, některé věci zkrátka nejde prosadit jinak než přes politiku, říká v rozhovoru pro Mosty nedávno zvolený pražský zastupitel a předseda výboru pro výchovu, vzdělávání a sociální politiku.

Roky spolupracujete s NRZP a věnujete se tématu bankovních poplatků a šíření finanční gramotnosti. Spousta užitečných činností, co vás tedy přivedlo zrovna do komunální politiky?

Na jedné straně jsem rád, že mám něco konkrétního, smysluplného a užitečného za sebou. Na straně druhé, některé věci se nedají udělat jinak než přes politiku. Ono je pěkné a uvolňující nadávat na plýtvání, na nekompetentní rozhodnutí, ale tím se nic nezmění. Jenom člověk zahořkne a přestane se o věci veřejné zajímat. Já jsem si řekl vlastně to samé, co tehdy před deseti lety, když jsem zakládal svůj web bankovnipoplatky.com – stěžovat si nestačí, je třeba něco udělat. Takže když jsem dostal nabídku od Andreje Babiše, trefila se do mého aktuálního rozpoložení a po předchozím odmítnutí kandidovat do Sněmovny jsem odpověděl ano.

A proč do Poslanecké sněmovny ne a do komunálu ano?

Protože mi to přijde jednak logický postup a především to konvenuje s mým životním stylem. Potřebuji vidět výsledky, jinak ztrácím motivaci. V komunální politice je časová prodleva mezi vizí, nápadem, projektem a jejich realizací a konkrétní aplikací relativně krátká. Rozhodně kratší oproti velké politice.

S čím jste kandidoval do Zastupitelstva hlavního města Prahy?

Změnu dnes nabízejí všichni. Stal se z toho takový umělý fenomén, kýč, podobně jako dnes všichni bojují proti korupci. Na reálných výsledcích ale obojí moc vidět není. Dále prezentace samotného programu bez kontextu s osobou, která jej obhajuje, je podle mě dnes už zoufale málo. Pokud člověk nemá v sobě odpovědnost, pozitivní energii, tah dopředu, určitou míru svobody a odvahy, tak se vždy najde důvod, proč to či ono po volbách už naplnit nejde. A najednou je program jen kusem papíru. Já jsem to naproti tomu postavil na představení sebe sama, co jsem v životě prožil, jaké jsou moje hodnoty, proti čemu se vymezuji a pro co naopak horuji. Že nestojím nikde v závětrí,

že umím jít s kůží na trh, že ctím morální a etické normy, že mám za sebou širokou publicitu svých politických a ekonomických postojů, a nejsem tudíž nepopsaným listem papíru, který by překvapoval.

A pokud jde o obsah, slíbil jsem jen to, že se chci věnovat oblastem, ve kterých jsem něčeho dosáhl, mám v nich zkušenosti či vzdělání. Tedy finance, vzdělávání, sociální služby a sport. Ne že se ze mě po volbách stane přeborník na všechno, co se namane a kolem mě proletí.

Proto jste odmítl funkci radního pro zdravotnictví a bydlení?

Ano, přesně tak. Zpronevěřil bych se předvolebním slovům a vnitřně bych se necítil komfortně a svobodně. Ne všichni, co jdou do politiky, jsou sběratelé funkcí za každou cenu.

Stal jste se předsedou výboru pro výchovu, vzdělávání a sociální politiku.

Co se vám zatím povedlo?

Zatím to vypadá, že jsem se pro určitou část Pražanů stal takovou jejich vrbou. Obrací se na mě podobně jako klienti v případě nějakých útrap s jejich bankou. Takže jsem se snažil - a bylo to, myslím, úspěšné, že se neposunuly farmářské trhy na náplavce směrem pod železniční most. Zprostředkoval jsem také domluvu mezi ředitelem a odboráři v jednom domově pro seniory, za svůj jsem si vzal projekt dostavby pavilonu v Jedličkově ústavu, zařídil jsem dar pro domovy pro OZP - noční stolky a postele. Snažím se dále v Praze rozjet projekt Euroklíč a změnit přístup úřadu k institutu náhradního plnění. Vytvořil jsem seznam chráněných dílen i speciálních kaváren, kde obsluhují lidé s handicapem, aby úředníci a politici věděli, na koho se obracet. A samozřejmě je mým zájmem, aby se zvýšila zaměstnanost OZP na úřadech hlavního města. Kdo jiný má jít příkladem soukromé sféry než státní správa a samospráva.

Co aktuálně připravujete?

Právě se věnuji projektu mapování přístupnosti a zpracování monitoringu (bez)bariérovosti Prahy společně s Pražskou organizací vozíčkářů. Cílem je vytvořit speciální mapu, kde by bylo zřetelně vidět, jak jsou jednotlivé městské a veřejné budovy, parky, zahrady, náměstí, zastávky, chodníky, přechody atd. přístupné pro lidi s pohybovým handicapem. Jinak každý týden navštívím domov pro seniory či domov pro OZP a sbírám podněty, které pak šířím dále, zejména směrem do Rady hlavního města Prahy. Do budoucna bych rád pomohl na svět projek-

tům, které mají za cíl zvýšit angažovanost a sebevědomí seniorů na straně jedné a nastolit správné stravovací návyky a zdravý životní styl dětí na straně druhé. Jsem proto rád, že jsem mohl například převzít záštitu nad projektem Domova pro seniory Kobylisy - Senioři čtou dětem, který spojuje obě tyto generace.

Co je největším problémem v Praze v sociální oblasti?

Nechci, aby to znělo jako fráze a obvyklá plochá odpověď, ale jsou to paradoxně peníze. Proč paradoxně? Protože Praha je považována za bohatý region. Ve skutečnosti je to bohaté město, ale chudý kraj. Všechny ostatní kraje to také Praze dávají jasně najevo, což se projevilo například na koeficientu pro prostředky na sociální služby, který neodpovídá ani počtu obyvatel, ani počtu OZP, ani množství sociálních služeb, prostě ničemu. Praha to jistě zvládne, říkájí ostatní a ono to tak je. Nicméně argumenty, že do Prahy se shlukují lidé z celé ČR, že sem do práce dojíždí statisíce lidí ze středních Čech, kteří využívají infrastrukturu, a Praha to všechno musí umět pojmout a zvládnout, jaksi nikdo nevnímá. A fakt, že například mezi bezdomovci je více než 80% mimopražských, ale město se musí umět postarat o všechny, zvláště pak přes zimu, je jen takovým viditelným vrcholkem postavení Prahy v sociální oblasti. Ono se to na první pohled nezdá, ale je třeba si uvědomit, že platy úředníků ve státní správě a samosprávě, ve veřejné sféře, učitelů, policistů, hasičů atd. jsou stejné, ale život v Praze je dražší. Ještě patrnější je to u důchodů. Nic není černobílé. Bohaté město automaticky neznamená, že v něm všichni žijí jako v ráji.

Co Praha a bezbariérová doprava?

V této oblasti se to hodně zlepšilo. Za posledních dvacet let investoval dopravní podnik do zpřístupňování metra pro handicapované téměř 0,5 miliardy korun, nakoupil nízkopodlažní autobusy za více než 5,5 miliardy korun a tramvaje za téměř 13 miliard korun. Dnes jsou z celkového počtu zhruba 1 250 autobusů více než dvě třetiny (68 %) bezbariérové a z přibližně 900 tramvajů jich je 261 nízkopodlažních. To je druhý největší počet bezbariérových tramvajů na světě. Pokud jde o metro, příští rok bude 42 ze 61 stanic bezbariérových. Aktuálně a v blízké době se plánují zprovoznit výtahy ve stanicích Anděl, I. P. Pavlova, Můstek, Roztyly, Palmovka a Opatov.

Děkuji za rozhovor. ▣

Ing. Patrik Nacher

- Absolvent vysoké školy Bankovní institut, obor bankovní manažer (2006). V letech 1996 až 2004 pracoval v různých tiskových a mediálních pozicích ODS a později Unie svobody. Mezi roky 2002 a 2004 byl poradcem místopředsedy vlády Petra Mareše, v letech 2004 až 2006 mediálním poradcem ministra obrany Karla Kühnla.
- Od roku 2005 se angažuje pro Národní radu osob se zdravotním postižením ČR, aktuálně je mediálním poradcem této organizace. Je majitelem společnosti Digitainment, která se zabývá mediálním a PR poradenstvím. Patrik Nacher provozuje několik internetových stránek, z nichž nejznámější se od roku 2005 zabývá tématem bank, poplatků a zvyšování finanční samostatnosti a gramotnosti spotřebitelů - www.bankovnipoplatky.com. Byl spolujednatel prvního kamenného obchodu pro levoruké ve střední Evropě.
- Aktuálně je předsedou výboru pro výchovu, vzdělávání a sociální politiku Zastupitelstva hlavního města Prahy. Patrik Nacher je ženatý a má dceru a syna.

PŘEDSTAVUJEME členskú organizace NRZP ČR

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ ZDRAPOSO

TEXT: Petr Hofrichter | **FOTO:** archiv ZDRAPOSO

Cílem sdružení je pomáhat zdravotně postiženým občanům města Sokolova a regionu se začleňováním do pracovního procesu. Zaměstnáním v našich chráněných dílnách si osvojují a rozvíjejí svoje pracovní dovednosti a získávají pracovní návyky potřebné v prostředí běžného zaměstnavatele. Zkušenosti nabyté u nás jim mohou pomoci v získávání zaměstnání v běžných firmách a podnicích. Máme vlastní výrobu - keramickou, košíkářskou a tkalcovskou dílnu, dále malou dřevodílnu a montážní dílnu, ve které kompletujeme a třídíme drobné součástky pro několik výrobních firem z regionu. Touto prací jim poskytujeme náhradní plnění.

Zaměstnáváme převážně těžce zdravotně postižené občany, kteří kvůli svému zdravotnímu stavu již nejsou schopni pracovat u jiných zaměstnavatelů. Práce v našem sdružení jim dává možnost seberealizace, možnost

dokázat si, že i přes svoje zdravotní postižení jsou schopni určitého pracovního výkonu.

Při zaměstnávání zdravotně postižených občanů spolupracujeme s úřadem práce a městem Sokolov. Bez jejich finanční pomoci bychom chráněné dílny nebyli schopni provozovat.

V naší keramické dílně například začal pracovat chlapec, který měl výrazný výtvarný

talent. Po určité době se tak vypracoval, že vytvářel keramické výrobky pouze podle svých návrhů. To nezůstalo bez povšimnutí. Díky tomu získal zaměstnání v obecně prospěšné společnosti, která provozuje terapeutickou dílnu, kde vede výrobu keramiky a navíc se stará i o její technický chod.

ZKRATKA: ZDRAPOSO, o.s.

SÍDLO ORGANIZACE:
Gagarinova 2048, Sokolov

TELEFON: 352 628 877, 601 350 957

POČET ČLENŮ: 20

PŘEDSTAVITELÉ ORGANIZACE:
Ing. Petr HOFRICHTER, Ing. Petr GUBIŠ,
Eva BENÍŠKOVÁ

SPOLEČNOST PRO PODPORU LIDÍ S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM V ČESKÉ REPUBLICĚ

TEXT: Michaela Hoříková | Eva Kremlíková | FOTO: archiv SPMP ČR

Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, z. s., je dobrovolnou organizací dětí, mládeže a dospělých lidí s mentálním a kombinovaným postižením, jejich rodičů a příbuzných, odborníků a dalších osob nebo skupin. Byla založena za účelem naplňování společného zájmu, kterým je zakotvení a prohlubování práv lidí s mentálním postižením a trvalé zlepšování podmínek jejich života i života jejich rodin. Navazujeme na dlouholeté zkušenosti a poznatky, které organizace získávala od svého založení v roce 1969, kdy působila pod dřívějším názvem Sdružení pro pomoc mentálně postiženým České republiky.

Dnes naše členská základna čítá na osm tisíc lidí, kteří se sdružují v 72 pobočných spolicích, rozestých po celé republice. Téměř v každém větším městě tedy můžeme najít skupinu našich členů a jejich rodin, které se vzájemně podporují, věnují se volnočasovým aktivitám, spolupracují s místními sociálními službami a bojují za lepší životní podmínky lidí s mentálním postižením u zástupců všech úrovní státní správy. Jako podporu našim členům i široké veřejnosti zřizuje sekretariát bezplatnou sociálně právní poradnu.

SPMP ČR se ve své činnosti odkazuje na Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením, kterou Česká republika ratifikovala v roce 2009. Taktéž vychází z poznatků Světové zdravotnické organizace a dalších mezinárodních organizací a ze stavu péče o občany s mentálním postižením v České republice. Jejím cílem je dosáhnout naplňování lidských a občanských práv zakotvených v Listině základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky, v Listině základních práv Evropské unie, tedy právně závazném dokumentu EU, a v Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením, která je součástí právního řádu České republiky.

SPMP ČR úzce spolupracuje s úřady, odborníky, organizacemi i osobami, kterým byla péče o lidi s mentálním postižením svěřena zákonem nebo je problematika mentálního postižení předmětem jejich zájmu. Organizace zřizuje a provozuje bezplatné sociálně právní poradenství, v případě potřeby přímé zastupování lidí s men-

tálním postižením a jejich blízkých, průvodcovskou službu, různé typy sociálních a dalších zařízení pro lidi s mentálním postižením, případně i pro jejich rodinné příslušníky, zřizuje nadace a nadační fondy. Organizuje a pořádá akce a pobyty s rehabilitačním a rekondičním zaměřením, vzdělávání dětí, mládeže a dospělých lidí s mentálním postižením, klubovou činnost lidí s mentálním postižením, sociální, sportovní, společenské a kulturní akce pro tyto osoby, jejich sourozence, opatrovníky, rodiče, asistenty a širokou veřejnost. Dále pořádá vzdělávací, kvalifikační, rekvalifikační a další akreditované nebo neakreditované kurzy či školení pro děti a dospělé s postižením, osoby o ně pečující, jejich sourozence, rodiče, asistenty a opatrovníky i pro odbornou a širokou veřejnost. Rozvíjí také publikační a mediální aktivity, vydává vlastní časopisy a jiné informační a metodické materiály, poskytuje služby registrované dle zákona o sociálních službách, zajišťuje dostupnost veřejně prospěšných služeb v různých lokalitách, provádí expertní a výzkumnou činnost v sociální oblasti, analýzy a průzkumy, rozšiřuje možnosti uplatnění osob s postižením v běžném životě.

Paní Jana se na nás obrátila před třemi roky s žádostí o pomoc při plánování životních změn. Zrovna se přistěhovala z jižních Čech do chráněného bydlení v Praze a měla spoustu plánů a přání. Za Janou jsme začaly docházet a společně jsme zjišťovaly, že je pro ni důležité vidat se pravidelně s maminkou, chodit do kostela, mít vlastní mobil, hrát divadlo, najít si práci v prodejně obuvi, a tím pádem mít více peněz na nákupy své oblíbené kávy a známek na pohledy, které ráda rozesílá příbuzným a známým.

Paní Jana má sice spoustu přátel, ale bohužel nikdo z nich nebydlí v Praze. Našly jsme proto dobrovolnici, která ji doprovázela na oblíbené nákupy nebo procházky a doprovodila ji na návštěvy za maminkou, která má stejně jako Jana určitá zdravotní omezení.

S podporou asistentek z domova, kde bydlí, začala paní Jana docházet do chráněné dílny a ve volném čase se setkává se skupinou sebeobhájčů. V současné době si hledá práci ve spolupráci s organizací, která podporuje zaměstnávání lidí s mentálním postižením. V této chvíli dochází do pekárny a vypadá to nadějně. ▶

Do budoucna by chtěla zažádat u soudu o navrácení svéprávnosti a najít společně s právníčkou a sociální pracovnící vhodnou právní podporu dle nového občanského zákona.

S paní Janou spolupracujeme v rámci projektu Černá a bílá, který je financován Nadací Open Society Fund. V projektu chceme uplatnit článek 12 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením „Rovnost před zákonem a právo na plnou první způsobilost“. Při podpoře lidí s mentálním postižením využíváme nové možnosti, které nabízí nový občanský zákoník. Spolupracujeme s právníky z organizace QUIP.

Lidem s mentálním postižením a jejich rodinám nabízíme dlouhodobou spolupráci formou osobních schůzek, navázání spolupráce s blízkými lidmi – vytvoření tzv. kruhu podpory. To pomůže člověku s postižením při rozhodování o věcech, ve kterých nemá jasno, nebo když chce slyšet názor někoho dalšího.

Ví, na koho se může obrátit, kdo mu je ochoten naslouchat a pomoci.

Kromě toho poskytujeme právní podporu a konkrétní pomoc při řešení navrácení právní způsobilosti u soudu. V projektu jsou zapojeni právníci, se kterými je možno konzultovat i nové možnosti podpory a ochrany člověka s postižením dle nového občanského zákoníku. Nabízíme i pomoc s řešením finanční situace člověka s mentálním postižením.

Přibližně 3% obyvatel ČR jsou lidé s mentálním nebo kombinovaným postižením. Možná nemají tak silný hlas jako jiné skupiny občanů, ale mají stejná práva a přání jako všichni ostatní. Již 45 let usilujeme o zlepšení životních podmínek lidí s mentálním postižením a jejich blízkých, o plnohodnotné zařazení do společnosti a vyvrácení předsudků ze strany veřejnosti i politiků. Děkujeme všem, kdo přispívají k posílení našich snah, zejména našim členům.

ZKRATKA: SPMP ČR

SÍDLO ORGANIZACE: Karlínské náměstí 59/12, 186 03, Praha 8

TELEFON: 221 890 436, 776 237 799

E-MAIL: spmp@seznam.cz

WEB: www.spmpcr.cz

POČET ČLENŮ:

8000 v 72 pobočných spolcích po celé ČR

PŘEDSTAVITELÉ ORGANIZACE:

Ivana AMBROSOVÁ, předsedkyně,
Hana RYŠÁNKOVÁ, místopředsedkyně,
Jitka SOLDÁNOVÁ, místopředsedkyně,
Camille LATIMIER, ředitelka

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ PROPAS

TEXT: Petra Valentová

Po velice špatných zkušenostech rodičů dětí s poruchou autistického spektra (PAS) s jedním lékařů posudkové služby (LPS) založila Marcela Rebernaková v roce 2012 občanské sdružení proPAS, jehož cílem je zlepšit legislativní gramotnost postižených i pečujících osob. Zároveň jim poradí s tím, jak mají postupovat při jednání s LPS a jinými organizacemi rozhodujícími o jejich nárocích na podporu od státu.

Snahou sdružení je poskytnout všestrannou pomoc a podporu zdravotně znevýhodněným osobám, aby mohly žít, pracovat a vzdělávat se v běžném prostředí. Umožnit jim prožít plnohodnotný život zajištěním odpovídajících podmínek, podpořit co největší osobní rozvoj klienta, maximálně využít jeho individuálních schopností. Cílem je i propojit již fungující občanská sdružení, zejména ta zaměřující se na osoby s PAS, a vytvořit tak fungující síť pomoci. Zároveň **rozšiřovat obecné povědomí o toleranci, vytváření a udržování kvalitních mezilidských vztahů, naplněných respektem vůči osobám zdravotně znevýhodněným, šířit myšlenku nutné společenské angažovanosti lidí a firem**

v oblasti podporování zdravotně znevýhodněných osob na trhu práce.

Doposud byly realizovány dva projekty: prvním z nich je obnova hřiště pro postižené děti při ZŠ Štolcova v Brně a druhým otevření komunitního centra v Dobříši v prostorách ZŠ praktické a speciální v Lidické ulici 384. V současné době pracujeme s našimi partnery na projektu Kontakty, který by měl pomoci lidem s autismem v podporovaném zaměstnávání a zároveň šířit osvětu o PAS u široké veřejnosti.

Když zakladatelka a předsedkyně sdružení Marcela Rebernaková podlehla v září 2014 těžké nemoci, byla zvolena novou předsedkyní Mgr. Petra Valentová, místopředsedkyní paní Blanka Krouzová a dalšími dvěma členkami rady jsou paní Eva Havlová a paní Dana Kebertová. Sdružení má 12 členů a nabízí i terapii pro pečující osoby, které mají v péči děti s PAS.

Sdružení proPAS je prostřednictvím své předsedkyně členem pracovní skupiny na MPSV a odborné skupiny věnující se problematice osob s PAS při Vládním výboru pro zdravotně postižené občany. Aktivně se za-

pojeme do tvorby legislativy, vytvořili jsme tým složený ze zástupců odborníků z APLA Praha a rodičů dětí s PAS. V Poslanecké sněmovně se letos 5. května konal seminář na téma Autismus - celospolečenský problém nebo módní diagnóza 21. století, který pořádal místopředseda Výboru pro zdravotnictví PS PČR Vít Kaňkovský, APLA Praha a Výbor pro zdravotnictví PS PČR.

ZKRATKA: proPAS

SÍDLO ORGANIZACE: Černokostelecká 176, 281 66, Jevany (prozatímně)

TELEFON: 734 335 800

E-MAIL: info@propas.cz

WEB: www.petraskala.cz, www.propas.cz

PŘEDSTAVITELÉ ORGANIZACE:

Mgr. Petra VALENTOVÁ, předsedkyně,
Blanka KROUZOVÁ, místopředsedkyně

UŽ VÍM!

Srozumitelně o duši a těle pro ženy s mentálním postižením

TEXT: Michaela Hodíková | FOTO: archiv SPMP ČR

Ženy s mentálním postižením mají jen velmi omezený přístup k informacím týkajícím se jejich těla, partnerských vztahů či sexuality, ale i nedostatek informací o tom, kam se obrátit o pomoc v případě porušování práv nebo v případě, že se cítí ohroženy.

Lidé s mentálním postižením v ČR čelí diskriminaci a velkým překážkám v přístupu ke službám, které se zaměřují na práci s lidmi ohroženými domácím násilím a sexuálnímu zneužíváním. Ženy se zdravotním postižením jsou až desetkrát častěji zneužívány a znásilňovány než zdravé ženy, přičemž nejohroženější skupinou jsou ženy s mentálním a kombinovaným postižením. Podle dokumentů Evropského parlamentu se stává obětmi fyzického nebo psychického násilí až 80 procent žen se zdravotním postižením.

Ve snaze o zlepšení situace vyjdou v letošním roce pod jednotným označením „UŽ VÍM!“ publikace, které snadno srozumitelnou formou seznámí čtenářky s mentálním postižením s otázkami partnerství a sexuality, rodičovství, zdravotní prevence a sexuálního násilí a zneužívání. Informace budou dostupné i na webových stránkách, kde navíc najdete i příběhy ze života rodin lidí s mentálním postižením a doporučení odborníků z rozličných oborů. Součástí projektu budou také vzdělávací semináře pro ženy s mentálním postižením a vytvoření expertní platformy, kde budou moci profesionálové z různých oblastí propojit své znalosti. V rámci projektu pomůžeme ženám s mentálním postižením založit svépomocné skupinky, kde se budou moci volně bavit mezi sebou o svých potřebách, zkušenostech a problémech.

Projekt „UŽ VÍM!“ realizuje Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, z.s., společně s Islandskou univerzitou v Reykjavíku. Téma ženského zdraví, sexuality a zneužívání otevírá lidem s mentálním postižením, jejich blízkým a odborné veřejnosti. Zapojit se může každý, kdo je ochoten sdílet své osobní a rodinné zkušenosti nebo by rád posílil expertní platformu. Projekt je podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci EHP fondů. ✎

www.fondnno.cz a www.eeagrants.cz

BLIŽŠÍ INFORMACE POSKYTNE:

Xenie Dočkáková, koordinátorka projektu

E-MAIL: xenie.dockalkova@spmpcr.cz

SPMP ČR

www.spmpcr.cz

Program „Fond pro nestátní neziskové organizace“, jenž je financován z EHP fondů 2009–2014, se zaměřuje na podporu nestátních neziskových organizací prosazujících veřejný zájem. Hlavním cílem je posílení rozvoje občanské společnosti a zvýšení příspěvku k sociální spravedlnosti, demokracii a udržitelnému rozvoji. Program se konkrétně zaměřuje na podporu demokracie, lidských práv a genderové rovnosti a na posilování kapacit nestátních neziskových organizací stejně jako na specifické potřeby minoritních skupin včetně Romů. Orientuje se také na ochranu životního prostředí a klimatické změny.

CENTRUM

pro zdravotně postižené a seniory

STŘEDOČESKÉHO KRAJE

pomáhá už více než dvě desetiletí

TEXT: Helena Nováková | FOTO: Tereza Dostálová

Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s., je neziskovou organizací zajišťující sociální služby pro osoby se zdravotním postižením a seniory. Má v této oblasti více než dvacetiletou tradici, její historie sahá až do roku 1992, kdy jednotlivá pracoviště centra byla součástí celostátní sítě center služeb pro zdravotně postižené v rámci Sdružení zdravotně postižených v ČR.

Naše společnost v současné době poskytuje služby v celkem osmi pobočkách Středočeského kraje: v Benešově, Berouně, Kladně, Kolíně, Kutné Hoře, Mladé Boleslavi, Praze-východ, západ a Příbrami. Služby, které poskytujeme, jsou určeny všem osobám bez ohledu na druh a rozsah zdravotního postižení, věk nebo členství v organizacích zdravotně postižených.

V roce 2002 bylo po vyčlenění ze Sdružení zdravotně postižených založeno čtyřmi zakládajícími členy (Národní radou osob se zdravotním postižením ČR, Sdružením pro životní prostředí, Svazem neslyšících a nedoslýchavých v ČR a Svazem tělesně postižených v ČR) samostatné občanské sdružení Centrum pro zdravotně postižené. Vzniklo po úpravě územního uspořádání jako krajská organizace se sítí pracovišť působících původně v deseti, později v osmi okresních městech Středočeského kraje. **V září roku 2013** se občanské sdružení z rozhodnutí původních čtyř zakladatelů **transformovalo na obecně prospěšnou společnost, založenou jediným zakladatelem – Národní radou osob se zdravotním postižením ČR, s pobočkami v osmi okresech Středočeského kraje.** Činnost jednotlivých pracovišť společ-

nosti je součástí systému sociálních služeb Středočeského kraje a se službami je počítáno také v rámci komunitních plánů jednotlivých obcí.

Hlavním posláním společnosti je přispívat ke zkvalitnění života osob se zdravotním postižením a seniorů, napomáhat jejich integraci do společnosti a předcházet jejich sociálnímu vyloučení. Naše sociální služby jsou určeny všem osobám v tíživé sociální situaci, ve které se ocitly především v důsledku svého zdravotního postižení nebo vysokého věku, a jsou poskytovány všem bez ohledu na druh a rozsah zdravotního postižení, věk a to, zda se klient

Na předchozí straně a nahoře
Kladenskou pobočku a sídlo centra najdete v bezbariérovém komplexu Meta

„HLAVNÍM POSLÁNÍM JE PŘISPÍVAT KE ZKVALITNĚNÍ ŽIVOTA OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM A SENIORŮ, NAPOMÁHAT JEJICH INTEGRACI DO SPOLEČNOSTI A PŘEDCHÁZET JEJICH SOCIÁLNÍMU VYLOUČENÍ. NAŠE SOCIÁLNÍ SLUŽBY JSOU URČENY VŠEM LIDEM V TÍŽIVÉ SOCIÁLNÍ SITUACI, V NÍŽ SE OCITLI PŘEDEVŠÍM KVŮLI SVÉMU ZDRAVOTNÍMU POSTIŽENÍ NEBO VYSOKÉMU VĚKU“

již nachází v obtížné sociální situaci nebo je jí teprve ohrožován. Naší snahou je, aby všechny služby poskytované společností byly pro uživatele dostupné a aby co nejméně zatěžovaly jejich již tak obtížnou sociální situaci.

Služby odborného sociálního poradenství poskytuje naše společnost v ambulantní i terénní formě. **Ambulantní poradenství** probíhá individuálně v poradnách poboček; přitom všechna pracoviště společnosti jsou

POBOČKY:

PROVOZNÍ DOBA:

Po – Pá 8:00–12:00 | 12:30–16:30

Úřední dny pondělí a středa

BENEŠOV

Vlašimská 1922

256 01 Benešov

TELEFON: 317 723 506 | MOB.: 603 715 316

E-MAIL: zajickovajana@gmail.com

benesov@czpstredoceskykraj.cz

BEROUN

Na Parkáně 111

266 01 Beroun

TELEFON: 311 625 025 | MOB.: 603 575 640

E-MAIL: centrum.sluzeb@tiscali.cz

KLADNO

Hřebečská 2680

272 01 Kladno

TELEFON: 312 682 244 | MOB.: 731 107 808

E-MAIL: szdp-kladno@volny.cz

kladno@czpstredoceskykraj.cz

KOLÍN | Sluneční 76

280 02 Kolín

TELEFON: 321 723 933 | MOB.: 774 861 513

E-MAIL: czp.kolin@seznam.cz

kolin@czpstredoceskykraj.cz

KUTNÁ HORA

Dolní 186

284 01 Kutná Hora

TELEFON: 327 514 779 | MOB.: 731 115 089

E-MAIL: kutnahora@czpstredoceskykraj.cz

czp.kh@seznam.cz

MLADÁ BOLESLAV

Čechova 773

293 01 Mladá Boleslav

TELEFON: 326 324 021 | MOB.: 776 126 755

E-MAIL: czp@czpmb.cz

mladaboleslav@czpstredoceskykraj.cz

PRAHA – VÝCHOD, ZÁPAD

U Skládky 4

190 00 Praha 9

TELEFON: 284 818 767 | MOB.: 602 601 270

E-MAIL: prahavz@czpstredoceskykraj.cz

PŘÍBRAM

T. G. Masaryka 100

261 01 Příbram

TELEFON: 318 624 834

MOB.: 776 840 392 nebo 725 551 210

E-MAIL: czp.poradnapribram@seznam.cz

pribram@czpstredoceskykraj.cz

Úplně nahore (zleva)
Martina Hrubá,
Dana Štorková
a Jana Houžvicová
a jedním z klientů CZPS SK

Nahore
Kontaktní pracovnice
CZPS SK v Kladně
Dana Štorková

bezbariérová a uzpůsobená specifickým potřebám osob se zdravotním postižením a seniorů a odpovídají příslušným provozním kritériím standardů kvality sociálních služeb. U většiny poboček se také nachází vyhrazené parkoviště pro osoby se zdravotním postižením. **Terénní poradenství** je realizováno na poradenských místech v menších městech a obcích Středočeského kraje ve spolupráci s městskými nebo obecními úřady, základními organizacemi zdravotně postižených

a dalšími subjekty. Poradenská pracovníci podle svých možností také v některých případech poskytují odborné sociální poradenství v domácnostech klientů.

Cílem služby odborného sociálního poradenství poskytovaného centrem je společně nalézt vhodné řešení problémových situací uživatelů služeb či jejich blízkých, zabránit tomu, aby lidé strádali v důsledku neznalosti svých práv, a posílit samostatnost uživatelů. Odborné sociální poradenství je realizováno všemi osmi pobočkami společnosti. V rámci této služby je v současné době zaměstnáno osm sociálních pracovníků, jeden pracovník v sociálních službách a čtyři pomocní pracovníci v sociálních službách a jeden specialista-právník. Těžištěm poradenských případů je pomoc klientům při uplatňování jejich práv a zájmů, dále jsou to sociálně terapeutické činnosti, zahrnující poradenství v oblasti orientace v sociálních systémech, poradenství v oblasti psychologie a poradenství v oblasti vzdělávání. Mnoho klientů také vyhledává naše poradenské pracovníky, aby jim zprostředkovali kontakt se společenským prostředím. Poradenské služby jsou poskytovány bezplatně.

Služby osobní asistence jsou poskytovány v pěti pobočkách společnosti, a to v Benešově, Berouně, Kladně, Praze - východ, západ a Příbrami. Cílem této služby je v maximální možné míře posílit soběstačnost uživatele služby, rozvinout jeho psychické a fyzické schopnosti, zapojit jej do běžného života a umožnit mu prožít plnohodnotný život v jeho domově nebo školském zařízení či v jiném vhodném prostředí, které umožňuje naplnit jeho potřeby. Cílovou skupinou této služby jsou osoby od tří let věku výše, jejichž soběstačnost je snížena z důvodu zdravotního postižení, nemoci nebo věku. V rámci této služby je v současné době ve společnosti zaměstnáno 22 pracovníků, z toho 10 na částečný úvazek.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením navazují na služby odborného sociálního poradenství a doplňují je. Jejich cílem je navázání nebo udržení společenských vztahů, zapojení klientů do běžného života a v maximálně možné míře rozvinutí jejich sebevzdělávání a osobnostního růstu. Cílovou skupinou této služby jsou osoby se zdravotním postižením starší 18 let a senioři. V současné době jsou sociálně aktivizační služby realizovány pobočkami v Berouně a Kutné Hoře a zajišťují je dva sociální pracovníci (na částečný úvazek) a jeden pracovník v sociálních službách (také na částečný úvazek).

Pobočka v Berouně organizuje „Kavárničky pro seniory a osoby se zdravotním postižením“, spojené se vzdělávacími přednáškami (zejména se zdravotní a sociální tematikou) a tréninky paměti. V předchozím roce se účast na jednotlivých akcích pohybovala v rozmezí 50 – 70 osob. V průběhu roku jsou také pravidelně pořádány tvůrčí dílny seniorů a zdravotně postižených, na nichž se uživatelé pod vedením vedoucí pobočky, popř. dalších pracovníků učí některým výtvarným technikám, tvoří předměty s tematickým zaměřením (velikonoční, „dušičkové“, vánoční) a vyrábějí další různé dárkové a upomínkové předměty, které jsou pravidelně prezentovány na prodejních výstavách v Berouně.

Pobočka v Kutné Hoře již několik let organizuje výukový kurz „Svět počítačů a internetu pro seniory a zdravotně postižené“. Hlavní výhodou tohoto kurzu je naprosto individuální přístup k uživateli a jeho možnostem. Návštěvníci kurzu se nejprve učí základním dovednostem práce s počítači, a pokud mají i poté zájem, mohou se zdokonalovat v práci s PC pod vedením lektora v dalších letech. Výsledkem je, že někteří z dřívějších absolventů tohoto kurzu již kromě práce s internetem ovládají i pokročilejší techniky na PC, např. úpravu fotografií, videoklipů aj. Pobočka v Kutné Hoře také pořádá pravidelná měsíční setkání seniorů v „Kavárničce dříve narozených“ s hudbou a tancem, spojená s různými edukačními programy. Tyto akce většinou mají návštěvnost kolem 75 klientů a velmi dobrý ohlas. V průběhu roku jsou pravidelně pořádána také tzv. „tvořivá dopoledne“, na nichž se uživatelé pod vedením pracovníků pobočky učí některým výtvarným technikám, tvoří drobná výtvarná díla a vyrábějí různé dárkové a upomínkové předměty. Sociálně aktivizační služby organizované pobočkou v Kutné Hoře podporuje Městský úřad v Kutné Hoře, který se na této činnosti podílí i finančně. Ve spolupráci s ním jsou každoročně v prosinci ve Vlašském dvoře pořádány prodejní výstavy drobných dárkových a dekoračních předmětů s vánoční tematikou, které uživatelé služby vyrobili pod vedením pracovníků pobočky. V rámci sociálně aktivizačních služeb je v Kutné Hoře vydáván pravidelný čtvrtletník „Hledá se člověk“, zaměřený na aktuality ze sociální a právní oblasti pro osoby se zdravotním postižením a seniory a na nabídky různých aktivit a dalších služeb v rámci Kutnohorska.

Kromě uvedených činností organizují naše pobočky po mnoho let také rekondiční pobyty pro zdravotně postižené a seniory, které jsou účastníky velmi dobře hodnoceny a oblíbeny.

Na sedmi z osmi našich poboček provozujeme rovněž **půjčovny kompenzačních pomůcek**, a to v Benešově, Berouně, Kladně, Kolíně, Kutné Hoře, Praze-východ, západ a Příbrami. Tato služba je na uvedených pracovištích zajišťována obvykle dvakrát v týdnu – po předchozí telefonické dohodě ji lze zajistit i v ostatních dnech. K zapůjčení klientům jsou připraveny především mechanické vozíky, chodítka, klozetová křesla, nástavce na WC, sedačky do vany a do sprchy, zvedáky do vany, švédské podavače předmětů, vycházkové hole, francouzské berle, podpažní berle a v některých pobočkách také elektrická polohovací lůžka s příslušenstvím (antidekubitní matrace, lůžkové podložky). Vyškolení pracovníci jsou připraveni poradit klientovi, jaká pomůcka je pro něj vhodná, a pomoci mu ji vyzkoušet. Naše pracoviště v Berouně, Kolíně a Kutné Hoře rovněž zprostředkovávají prodej baterií do sluchadel a jiných pomůcek pro sluchově postižené klienty. O potřebnosti a dobré práci našich půjčovně svědčí skutečnost, že tato služba byla v minulých letech již několikrát podpořena dotací od Ministerstva zdravotnictví ČR.

Dlouhodobým cílem naší společnosti je i nadále přispívat ke zkvalitnění života osob se zdravotním postižením, předcházet jejich osamělosti a napomáhat k jejich aktivní účasti na službách a k plnohodnotné-

Nahoře
Ředitelka kladenské pobočky Martina Hrubá

Vlevo
Osobní asistentka CZPS SK v Kladně Jana Houžvícová

mu zapojování do společnosti. Poskytováním našich služeb se snažíme docílit co největšího rozvoje samostatnosti a nezávislosti klientů. Motivujeme je k takovým postupům a činnostem, které nevedou k dlouhodobému setrvávání nebo prohlubování nepříznivé sociální situace. Posláním naší společnosti je poskytnout pomoc těm, kteří se ocitají v důsledku svého postižení nebo věku v tíživé sociální situaci nebo jsou takovou situací ohroženi; přitom naše pomoc a podpora usiluje především o zachování důstojnosti a potřeb každého jednotlivého zájemce o službu. Služby jsou poskytovány pouze v zájmu našich klientů a v potřebné kvalitě tak, aby bylo zajištěno dodržování základních lidských práv a svobod. ▣

MATURITNÍ STUDIUM Z DOMOVA JE MOŽNÉ

Jana je běžná osmnáctiletá dívka, která se ráda baví a zajímá se o svět kolem. Úraz v dětství ji však natrvalo usadil na invalidní vozík. I přesto by ráda studovala na vysoké škole historii. K tomu ovšem potřebuje získat maturitu na střední škole. Povídali jsme si o tom, jaká studijní úskalí musela překonávat.

Jano, jak jsi studovala základní školu?

Bydlím na vesnici, kde je základní škola, takže doprava do školy byla celkem jednoduchá. Měla jsem individuální způsob výuky. V podstatě jsem se vždy s rodiči stavila ve škole, dostala zadání učiva a úkolů a doma jsem je pak vypracovávala. Pravidelně se konala přezkoušení z každého předmětu. Tak to šlo celých devět let.

A co pak střední škola?

Studium mě baví a celkem i jde. Takže jsme se s rodiči dohodli, že zkusím vystudovat střední školu. To už ovšem bylo komplikovanější. První střední škola, na kterou jsem nastoupila ke studiu oboru Veřejnosprávní činnost, měla v budově pojízdnou plošinu. Problém byl v tom, že plošina nefungovala zcela spolehlivě. Takže mě někdy mamka dovezla do školy, ale plošina zrovna stávkovala – a já jsem se do své třídy stejně nedostala. Nebo jsem musela využívat pomoci spolužáků, což mi bylo nepříjemné. Navíc vždy celkem trvalo, než přijel speciální technik, který plošinu opravoval. Někdy i několik dní. Zkrátka to nebylo ono.

Co jste tedy podnikli s rodiči poté?

Mamka hledala na internetu, kde jinde bych mohla studovat. Narazila na školu SPEKTRUM, která vyučuje on-line. Budu stu-

dovat z domova a na zkoušky jezdit dvakrát ročně. Dokonce je možné, aby mi uznali první ročník studia, takže budu nastupovat do druhého ročníku.

Jak tedy probíhá takové studium po internetu?

Máme rozvrh hodin a konzultací, které jsou formou videokonferencí. Tam nám učitelé vysvětlují látku, konverzujeme v cizím jazyce apod. K tomu mám na webových stránkách školy přístup do takového speciálního školního systému, který se jmenuje Moodle. Tam mám pověšené studijní materiály, ze kterých se učím. A také jsou tam úkoly a testy, které průběžně vyplňuji a z nichž dostávám známky. Na konci každého pololetí tedy musím přijet v domluvený termín do školy, kde během jednoho nebo dvou dní (podle potřeby) udělám na počítači zkoušky za pololetí.

Co tě na této škole zaujalo?

Především vstřícnost a ochota přizpůsobit podmínky tak, aby mi vyhovovaly. Na předchozí škole jsem měla pocit, že tím, že jsem na vozíku, a tím pádem jiná, dělám komplikace. Že je problém vymýšlet řešení pro jednu vozíčkářku, když je na škole dalších 400 dětí zdravých. A tady najednou cítím, že ve škole SPEKTRUM jsou zvyklí na lidi s handicapem a jsou připraveni pro ně udělat v rámci studia vše, co jim situaci ulehčí.

MATURITA BEZ BARIÉR

Konečně je tu škola vhodná pro všechny, jimž handicap komplikuje studium na střední škole!

Výuka na škole SPEKTRUM probíhá po internetu, na zkoušky se jezdí jen dvakrát do roka – na konci každého pololetí. Na těchto zkouškách studenti prokážou znalosti a dovednosti, které získali v uplynulém období. Podmínky pro zkoušky škola uzpůsobuje podle potřeb jednotlivých studentů.

Na škole SPEKTRUM můžete studovat dva maturitní obory: Obchodní akademii (čtyřleté studium) a Podnikání (dvouleté studium). Obor se volí podle předchozího nejvyššího dosaženého vzdělání. Oba obory lze studovat v kombinované formě studia, při níž studenti studují z domova přes internet. Oba jsou zakončeny maturitní zkouškou.

Dále nabízíme studium jednoho předmětu, zakončené jednotlivou maturitní zkouškou, a možnost vykonání maturity bez předchozího studia podle školského zákona.

Výuka začíná každoročně v září. Pokud chcete začít studovat od září 2015, vyplňte na stránkách školy nezávaznou on-line přihlášku ke studiu. Zástupce školy se vám následně ozve a dodá další informace a pokyny. Po vyřízení dokumentů potřebných k přijetí na školu a zaplacení školného (27 000 Kč za školní rok) můžete začít studovat.

Škola SPEKTRUM je zařazena v rejstříku škol a školských zařízení MŠMT ČR a je členem Sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska.

„CHTĚLA JSEM STUDOVAT, ALE VŠUDE JSEM NARÁŽELA NA PŘEKÁŽKY. AŽ JSEM NAŠLA ŠKOLU SPEKTRUM.“

ŠKOLA SPEKTRUM

je jedinou střední školou v České republice, která připravuje studenty k maturitě po internetu. Internetovému vzdělávání (e-learningu) se věnuje od roku 1997. Touto formou studia prošlo a maturitu získalo již několik stovek studentů. Vzdělávání po internetu je vhodné zejména pro:

- Handicapované osoby
- Studenty, kteří potřebují uzpůsobení podmínek
- Studenty s problémy se socializací ve skupině
- Pracující osoby, které si potřebují doplnit vzdělání
- Pro všechny, kteří si rádi organizují čas po svém

RÁDI BYSTE SE DOZVĚDĚLI VÍCE?

Tak pište, mailujte, volejte, zde jsou kontakty:

SŠEP SPEKTRUM

TELEFON: 608 102 102

MAIL: tutor@skolaspektrum.cz

WEB: www.skolaspektrum.cz

NIKDO Z LÉKAŘŮ NEVĚŘIL, ŽE TO SYN DOKÁŽE. A dnes studuje vysokou školu

Názor matky, jejíž syn úspěšně absolvoval studium na střední škole SPEKTRUM.

S jakým handicapem či potížemi se Váš syn potýkal?

Během studia na SŠEP SPEKTRUM se můj syn potýkal s psychickými potížemi.

V čem pro něj byla vhodná forma e-learningu, tedy studium po internetu?

Forma e-learningu pro něj byla vhodná zejména proto, že nemusel denně dojíždět do školy, což mu vzhledem k jeho zdravotnímu stavu činilo velké potíže. Mohl si dobu přípravy rozvrhnout dle svého uvážení, testy na procvičování učiva rovněž. Tato forma studia je pro lidi s jakýmkoliv handicapem dle mého názoru velkou výhodou, zejména pro ty, jejichž zdravotní stav a celkové duševní rozpoložení ovlivňuje stres.

Jaké máte zkušenosti s přístupem školy SPEKTRUM k žákům, kteří potřebují při studiu a zkouškách uzpůsobení podmínek?

S přístupem školy SPEKTRUM k mému synovi, který potřeboval při studiu a zkouškách určité uzpůsobení podmínek, máme jen ty nejlepší zkušenosti. Během celé doby studia jsme se setkali s velmi vstřícným přístupem ze strany jak vedení školy, tak i všech vyučujících. Nezaznamenali jsme jediný problém. S odstupem času nejen formu studia, ale hlavně přístup školy hodnotím velmi kladně. To pochopí ten, jehož dítě má zdravotní problémy, se kterými se potýká nejen dotyčný, ale i všichni kolem něj. Toto je cesta, jak pomoci člověku s handicapem, aby měl šanci získat vzdělání. A hlavně aby měl pocit, že není až tak znevýhodněný, že na nic nestačí, kvůli své nemoci nic nezvládne. Takto má možnost a naději se jednou v životě nějak uplatnit. V současné době syn studuje druhým rokem na vysoké škole v kombinované formě studia. Máme z něj velkou radost a jsme vděční všem, kteří mu během jeho dosavadního studia pomohli.

REFORMA PSYCHIATRIE: Světla a stíny pozdního jara

TEXT: Martina Příbylová

V rozhovoru časopisu České asociace pro psychické zdraví ESPRIT („časopis pro všechny, kterým duševní strasti nejsou lhostejné“) s Mgr. Pavlem Říčanem, ředitelem Centra pro rozvoj péče o duševní zdraví, je dobře vystiženo směřování reformy psychiatrie: „**My se za současné situace často bavíme o tom, jestli duševně nemocné zavřít nadlouho do speciálních zařízení, anebo je nechat svému osudu. Ale to jsou z mého pohledu dvě špatné odpovědi. Ta dobrá odpověď je zajímat se o lidi, kteří mají potíže, a usilovat o kontakt s nimi.**“

Ano. Dobrá odpověď je pomáhat lidem, kteří - krátkodobě nebo dlouhodobě - pomoc v běžném životě nutně potřebují (tak jako ji potřebují například mentálně postižení, senioři ztrácející síly a všichni těžce postižení a nemocní).

NOVÝ NÁRODNÍ PLÁN I PRO DUŠEVNĚ NEMOCNÉ

Informace o schválení Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 – 2020 (dále Národní plán, NP) jsou uvedeny v textu předsedy NRZP ČR Václava Krásy v tomto čísle Mostů. Především doufejme v závaznost a realizaci tohoto významného dokumentu. Nový Národní plán má ale pro skupinu duševně nemocných (se zdravotním postižením) zvláštní význam.

Jednotlivé skupiny zdravotně postižených nejsou stejně početné, převažují lidé postižení vnitřně a tělesně. Mezi ostatními čtyřmi základními skupinami jsou **duševně nemocní s počtem 145 517 osob** na prvním místě - počty smyslově a mentálně postižených jsou nižší. Šetření Českého statistického úřadu z roku 2013 podrobněji uvádí 40 500 osob s lehkým postižením, 62 000 se středním a 40 000 s postižením těžkým a velmi těžkým (zaokrouhlo).

Počet těchto těžce postižených duševně nemocných tedy zhruba odpovídá počtům lidí na vozíku.

Je jistě řada skutečností a vlivů, které platí obecně pro všechny osoby se zdravotním postižením, těžce duševně nemocné nevyjímaje. Zároveň ale u každé z těchto skupin existují také „skutečnosti a vlivy“ zcela specifické, které je třeba zohledňovat, protože podstatně ovlivňují kvalitu života té které skupiny. **V šestém Národním plánu jsou zcela poprvé uvedena konkrétní opatření, která by měla podporovat „rovné příležitosti“ i pro duševně nemocné. (viz box)**

Poděkujeme nejen všem, kdo stáli u počátků plánované reformy psychiatrické péče, ale také vedení NRZP ČR i VVZPO – jejich funkcionáři dovedli zařazení těchto opatření do textu dokumentu až k definitivní podobě. **Cesta** k lepšímu postavení a životu vážně duševně nemocných tím ovšem **nekončí, ale začíná.** („Po obtížích hor, přicházejí obtíže rovin.“)

Mgr. Říčan v rozhovoru pro ESPRIT i předseda Psychiatrické společnosti MUDr. Holý v předcházejícím čísle Mostů se hlásí k „mírnému optimismu“. Já si spíš myslím, že závěrečnou otázku minulého textu o reformě psychiatrie – Optimismus, nebo skepse? – mohu zopakovat i dnes.

PROJEKTY Z NORSKÝCH FONDŮ

Hlavním tématem zmíněného čísla ESPRITU (2/2015) jsou Norské fondy určené projektům podporujícím deinstitucionalizaci a destigmatizaci duševně nemocných. Celkem 73 milionů korun rozdělí MZ mezi 49 projektů, ESPRIT krátce informuje o osmi z nich. Jeden z nejzajímavějších je projekt „Studio 27“ pražského Fokusu. Jeho realizátoři se chtějí věnovat filmové a žurnalistické tvorbě se zaměřením na destigmatizaci. Členové skupiny mají své osobní zkušenosti nejen se stigmatizací, ale i s duševním onemocněním. Odpověď na moji zvědavou otázku, proč zrovna 27, mě spíš rozesmála, než než překvapila – „sedmadvacítká“ je jeden z proslulých bohnických pavilonů, který členové tvůrčí skupiny většinou důvěrně poznali. Dokáže jejich projekt spolu s těmi ostatními zlomit (nebo alespoň nalomit) mýty a předsudky? Vystačíme s „mírným optimismem“?

ŽDĀR – BROD – HORNÍ BŘÍZA

Realita minulých týdnů se ale s optimismem příliš nesrovnává. Devětadvacetiletý muž nedobrovolně hospitalizovaný v Psychiatrické nemocnici Dobruška byl v únoru ve zlepšeném stavu propuštěn. V posledním květnovém týdnu zavraždil mladou knihovnici v Horní Bříze. Další obrovská tragédie otrásající celým městečkem. Všichni potřebují viníka. Primář oddělení rezignoval, ředitel nemocnice byl odvolán ministrem

(následoval protest a petice zaměstnanců). Titulky deníků konstatují, že „násilných činů spáchaných psychicky nemocnými přibývá“. Žďár, Brod, Horní Bříza. V internetové diskusi se pod zveřejněným článkem bulvárního Blesku objevuje i názor „Všechny je vystřílet!“ **Ministr zdravotnictví volá po „zlepšení evidence lidí, kteří potřebují péči psychiatra“.** Striktní názory se ozývají i v souvislosti s dalším osudem útočnice ze Žďáru. (Krajský soud už rozhodl o její léčbě v detenčním ústavu.)

Náměstek ředitele nemocnice v Bohnicích, doktor Ivan David, opakuje v televizním vystoupení smutnou pravdu, že podobným událostem se nikdy nedá zcela zabránit. Zároveň ale kritizuje **špatně nastavený a špatně fungující systém.** V ČR žije asi 80 tisíc psychotiků, těch skutečně nebezpečných je podle odborníků pouze 1%, tedy asi 800. Podle internetu (říjen 2014) **potřebují psychiatra téměř tři miliony Čechů ročně.** (Evidovat? Zavřít? Nebo snad vystřílet?)

Heparinový vrah Zelenka zabil skoro deset bezbranných pacientů. Byl trestně odpovědný, tedy ne nepřičetný. A den po květnové vraždě jsem zaslechla v rozhlasu údaj, že na našich silnicích je dvakrát tolik smrtelných nehod než v sousedním Německu. Jaké jsou příčiny, jaká řešení, kdo eviduje viníky, nakolik jsou pobouřena média?

I bez hlubšího rozboru není těžké pochopit, že jde o dva zcela odlišné problémy. Jak maximálně (Absolutně to není možné – ostatně vrah z Uherského Brodu se celý život jevil svému okolí jako „normální“.) ochránit společnost před relativně malým počtem některých duševně nemocných a na druhé straně **jak oněch zbývajících 99% lidí s psychózou ochránit před některými členy „normální“ společnosti. I před důsledky jejich handicapu, sociálním vyloučením, materiálním nedostatkem, bezdomovectvím.**

Média – jako celek – tu opravdu nebezpečně zkreslují realitu, **jedna pravda o duševně nemocných neexistuje.**

To není problém jedněch nebo druhých, to je problém všech. Problém informovanosti, problém předsudků, problém politiků, problém peněz. Problém společnosti. **Je duševní zdraví v ČR součástí veřejného zdraví – a jestli ano, tak jak dále?** (A jestli ne, zamysleme se nad duševním zdravím dnešní nejmladší generace...)

POMOC PRO 99 %?

Ale jsme na půdě Národní rady a jejím tématem je život zdravotně postižených – i těch s duševním onemocněním. Reforma psychiatrie i příslušné cíle Národního plánu

a jejich realizace by měly být provázané. Budou? Mezi pracovníky neziskovek se šíří zprávy, že postoj vedení MZ k reformě psychiatrie je víc než vlažný. Zdravotní pojišťovny a MPSV by jej pravděpodobně ochotně následovaly. Jak potom vytvořit základ – systém udržitelného financování? Jsem přesvědčena, že **matkou podfinancování psychiatrie je právě stigmatizace.** Projekty z Norských fondů jsou jistě přínosem. Za 73 milionů. Ale systém nezmění.

Ti, kdo chtějí změnu, potřebují tři věci: změnu postojů, peníze a činy. TLAK. Vzpomeňme na cestu sexuálních menšin za registrovaným partnerstvím, nedávný úspěch hospicového hnutí u zdravotních pojišťoven, relativní vítězství při povolení léčby konopím i boj za zlepšení situace dětí s autismem. Příslušné skupiny jednaly a jednají jednotně a vytrvale. To v psychiatrii pořád ještě hodně chybí. Je tu samozřejmě řada vlivů, které celý proces zpomalují a tříští. Pacientské organizace jsou (zákonitě) slabé a každá zájmová (pod)skupina jde především za řešením svých největších problémů.

Domnívám se, že i podpora ze strany Národní rady by měla být systematictější. Fakta jsou fakta. Třetí nejpočetnější skupina zdravotně postižených nemá od roku 2008 jediného zástupce v Republikovém výboru, není tu žádná stálá komise pro tuto (z vlastní podstaty nemoci oslabenou) skupinu, **za patnáct let existence Národní rady nevznikl jediný projekt podporující jakýmkoliv způsobem lidi s duševním onemocněním.** Jak dál zdola? Nehledejme viníky, hledejme řešení.

Zařazení témat vztahujících se k psychiatrii a jejím pacientům do nového Národního plánu je výhrou v prvním kole. Pokud by ohlášené slibné záměry zůstaly na papíře, potom samozřejmě o výhru nešlo. ❏

PO UZÁVĚRCE:

Seminář Lidská práva, etika a duševní zdraví se uskutečnil 9. a 10. června pod záštitou významných politiků v čele s předsedou vlády Bohuslavem Sobotkou. Odbornou záštitu převzala 3. lékařská fakulta UK, Národní ústav duševního zdraví (NUDZ) a Psychiatrická společnost ČLS JEP. Kromě vystoupení anglických hostů na něm zaznělo celkem 19 příspěvků k uvedené problematice s nejrůznějšími zaměřením. Od úvodních projevů politiků k mezinárodním srovnáním, právní problematice až ke zcela konkrétním pohledům na reformu psychiatrie. Druhý den semináře absolvovali účastníci v NUDZ v Klecanech, kde je jeho ředitel prof. Cyril Höschl podrobně seznámil s jednotlivými odbornými programy. Na rozdíl od prvního dne tu zaznívala živá, často i pole-

Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 – 2020 bod 4.11 – Zdraví a zdravotní péče

Cíl: Reformovat systém psychiatrické péče o osoby s duševním onemocněním.

1. Provést analýzu možností specifické právní úpravy postavení osob s duševním onemocněním v souladu s Úmluvou o právech osob se zdravotním postižením a analýzu vytvoření systému ambulantní podpory osob s duševním onemocněním.
2. Vytvořit meziresortní systém kontroly psychiatrické péče v souvislosti s naplňováním Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením za účasti zástupců zainteresované občanské společnosti.
3. V souvislosti s reformou psychiatrické péče a vznikem Center duševního zdraví vytvořit komplexní Národní plán péče pro osoby s duševním onemocněním za účasti všech relevantních aktérů.
4. V souvislosti s připravovanou reformou psychiatrické péče realizovat výzkum o situaci osob s duševním onemocněním (výše příjmů, dostupnost sociálních dávek, bytová situace/výskyt bezdomovectví). Zahrnout do studie i osoby s duševním onemocněním žijící v ústavních podmínkách.
5. V souvislosti s reformou psychiatrické péče podpořit rozvoj sítě terénních a ambulantních služeb pro osoby s duševním onemocněním ve všech regionech ČR.

POZNÁMKA: Výše uvedené body jsou (přesně) převzaty z NP. Gestorem je u všech uvedených bodů MZ, u bodů 1 – 3 spolugestory MPSV a MSP, u bodu 3 také MŠMT. Stanovené termíny: bod 1 – 31. 12. 2015, bod 2 – 30. 6. 2016, body 3 a 4 – 31. 12. 2016, bod 5 – průběžně.

mická diskuse, především k současné situaci a výhledům reformy. Informace o Národním plánu byly patrně pro většinu přítomných odborníků poněkud vzdálené. Potěšila mě ale účast místopředsedy NRZP ČR Mgr. Jiřího Morávky – a děkuji mu za ni.

Ministr zdravotnictví Svatopluk Němeček se mj. distancoval od informace médií, že požaduje registr psychiatrických pacientů (?) a vyslovil reformě podporu. Úvodem uspořádali organizátoři tiskovou konferenci, v novinách jsem ale další den našla pouze nepříliš rozsáhlý článek v Pražském deníku.

Samotné organizování akce je samozřejmě nutné ocenit, setkání a diskuse o aktuálních tématech jsou užitečné vždycky. A závěr? „Po ovoci poznáte je...“

KORUNA ZA KILO

pro handicapované

TEXT a FOTO: Martina Ďačková

V letošním roce odstartoval projekt KORUNA ZA KILO, který je společnou aktivitou Národní rady osob se zdravotním postižením ČR a kolektivního systému pro zpětný odběr elektrozařízení ASEKOL. Projekt si klade za cíl podpořit handicapované občany při získávání pracovních příležitostí.

Jednoduchý mechanismus povede k velkým výsledkům

Za každý kilogram starého elektrického odpadu, který lidé od 1. března až do konce roku 2015 vhodí do červených kontejnerů, obdrží nadační fond Rovná šance jednu korunu. Zjednodušeně řečeno - každý, kdo letos vhodí starý telefon, fén nebo třeba toustovač do jednoho z 2 127 červených kontejnerů po celém Česku, pomůže handicapovaným najít práci. V loňském roce se za stejné období vybralo z červených kontejnerů celkem 1 000 000 kilogramů elektroodpadu, letos se očekává podobný výsledek. Znamená to, že by nadační fond mohl získat třeba i milion korun.

„Jednorázové finanční příspěvky v tomto případě neplní svůj účel, zato rekvalifikace a stálé zaměstnání mají pro běžný život handicapovaných a jejich zařazení do společnosti daleko větší význam,“ říká Václav Krása, předseda Národní rady osob se zdravotním postižením ČR. „Nadačnímu fondu Rovná šance jsme se rozhodli

pomoci tímto způsobem i proto, že v rámci zpracování elektroodpadu úzce spolupracujeme s několika chráněnými dílnami v Česku a víme, jak je pro handicapované spoluobčany obtížné najít si práci, vysvětluje Martina Ďaďová, manažerka komunikace kolektivního systému ASEKOL, který červené kontejnery provozuje.

Partnerství s Prima jede...za vámi 2015 přinese desetinásobek

Projekt Koruna za kilo bude sbírat peníze pro osoby s handicapem až do konce roku, od května do poloviny srpna se ale lidem po celé republice připomíná ve zvlášť zajímavém kontextu. V rámci zpravodajské roadshow Prima jede za vámi, jejímž partnerem se pro letošek stal právě ASEKOL, lidé v patnácti městech po celé ČR soutěží ve sběru elektra přímo během zábavného programu, který živé přenosy zpráv TV Prima z regionů doplňuje.

Elektro, které lidé vhodí do velké makety červeného kontejneru během těchto akcí pod širým nebem, přinese nadačnímu fondu Rovná šance rovnou desetikorunu za každý kilogram, nejpilnějším sběrač navíc vyhraje chytrý telefon.

„Maketa kontejneru je umístěná na váze, a můžeme tedy přesně určit, kdo přinese v časovém intervalu, kdy soutěží, nejvíc elektra. Kromě nejpilnějšího sběrače odměňujeme i toho, kdo přinese nejzajímavější starý elektrospotřebič,“ přibližuje Martina Ďaďová princip soutěže. *„Občas nalézáme v červených kontejnerech opravdové kuriozity, výjimkou nejsou ani sto let staré elektrospotřebiče nebo třeba elektrospotřebiče, které vůbec nejsou běžné. A právě takové spotřebiče mají šanci zvítězit v soutěži,“* říká Ďaďová.

A jaké zajímavosti si návštěvníci „primácké“ roadshow už připravili? Doposud se soutěžilo na zastávkách zpravodajského kamionu TV Prima v Pardubicích, Brně, Ostravě, Plzni a v Českých Budějovicích. *„Dočkali jsme se i kuriozity v podobě téměř sto let staré železné, a přesto elektrické žehličky, jednoho z prvních joysticků, který byl na českém trhu kdy k sehnání, či automatického fotoaparátu,“* přibližuje Martina Ďaďová.

Na předchozí straně

Pavel Gabriel si za téměř dvacet let starý joystick odnesl tzv. powerbanku

Nahoře

Tvář zpravodajství TV Prima Roman Šebrle u speciálního červeného kontejneru

Na výhru má zatím nejlépe našlápnuto Plzeň

Plzeňákům se v soutěži měst o největší množství sesbíraného starého elektra podařil rekord. Lidé přinesli jak nejvíc kusů, tak nejvíce kilo. Přinesli 150 kg vysloužilého elektra, a posunuli se tak do čela tabulky vzájemně soutěžících měst. Neuvěřitelných 229 kusů starých mobilních telefonů přinesl pan Jiří Všetěčka. V těsném závěsu za ním skončili další dva účastníci soutěže. Jeden s 210 ks a druhý s 222 ks starého elektra.

Nesoutěží mezi sebou jen obyvatelé jednotlivých měst, ale i města samotná. Každý kilogram drobných elektrozařízení, který do 8. srpna vhodí do speciálních červených kontejnerů nebo odnesou do sběrných dvorů ve městě, se započítá do soutěže mezi patnácti českými a moravskými městy. Město, které nasbírá v daném období nejvíce drobného elektra, vyhraje 30 000 Kč, které může použít na dobročinné a charitativní účely. Druhé město v pořadí získá 20 000 Kč a třetí 10 000 Kč. Prozatím nejlepšími výsledky dosáhla Plzeň, ale obyvatelé kteréhokoliv z následujících měst mohou pořadím zamíchat. ▣

OPEL HANDYCARS

TEXT: Jan Khol | **FOTO:** Opel Handycars

Program Opel Handycars má za sebou řadu úspěchů. Za komplexní pomoc s řešením mobility pro handicapované loni získal cenu Mosty za rok 2013, při letošním ročníku Mostů byl Opel hlavním partnerem a měl vlastní kategorii - cenu Opel za zásluhu o integraci osob se zdravotním postižením. Zeptali jsme se manažera projektu Antonína Pokorného, jak Opel Handycars pomáhá lidem s handicapem, i na to, jak vnímá příznivá hodnocení od osob se zdravotním postižením.

Co pro vás ocenění znamenají a nakolik jsou zavazující?

Ocenění Mosty 2013 si velmi vážíme. Zdá se, že jdeme správným směrem ve snaze pomoci mobilitě osob se zdravotním postižením. I proto jsme byli hlavními partnery NRZP ČR při vyhlášení výsledků za rok 2014. Mosty považujeme za skvělou akci.

Co projekt Opel Handycars nabízí a jaký je o něj v současnosti zájem?

Opel Handycars přináší komplexní řešení na jednom místě, u každého autorizovaného prodejce Opel. Zahrnuje pomoc při sociálním poradenství, správný výběr auta, spolupráci s úpravcem vozu a systém dofinancování těm, kteří to potřebují. Dále výhodné pojištění s asistenčními službami na 5 roků zdarma a zvýhodněné servisní služby. Zájem o projekt je velký a během

přináší komplexní řešení na jednom místě, říká manažer oceněného projektu Antonín Pokorný

dvou roků ho využilo 600 zákazníků, což představuje nárůst o 200%.

V čem se vaše nabídka liší od služeb ostatních výrobců a prodejců automobilů pro osoby s postižením?

Především tím, že naše nabídka se týká všech osob se zdravotním postižením, bez ohledu na míru jejich postižení, a není vázána na státní příspěvek. Všem těmto osobám poskytujeme slevu na vybraný vůz a držitelům státního příspěvku překlenujeme DPH. Opel Handycars najdou naši zákazníci u každého dealera Opel. Jako jediní poskytujeme asistenci zdarma na 5 roků. A zcela jistě jsou to i zvýhodněné

servisní služby. Velkým přínosem je spolupráce s úpravci vozů. V ČR je to JP servis a na Slovensku ARES.

Jak se postupuje při úpravě vozu pro handicapované? Jaká jsou úskalí?

V první řadě jde o správný výběr vozu tak, aby vybraný model mohl být upravený dle potřeby uživatele. Již při výběru modelu a jeho vybavení naši prodejci úzce spolupracují s úpravci. Zamezí se tím možnosti, že zakoupený vůz nebude možné upravit dle potřeb zákazníka. Upozorňujeme budoucí majitele, že by měli brát ohled i na skutečnost, že vůz by měl prostorově vyhovovat jejich stylu života. Ten, kdo se aktivně věnuje sportu, si jistě nevybere

nejmenší vůz. Rodiny se zdravotně postiženými dětmi preferují Vivaro.

Je potřeba zohlednit řadu věcí. Kolik lidí bude ve vašem autě jezdit za několik roků? Bude vaše onemocnění vyžadovat během 10 roků další úpravy? Založíte si rodinu? Vozíte psa? Takové a mnohé další otázky je potřeba si položit. Výběr správného modelu je velmi důležitý.

Jaké systémy ručního řízení do vozidel instalujete?

Ruční ovládání všeho možného přizpůsobení od francouzské firmy SOJADIS a jiných výrobců. Od těch nejjednodušších až po systémy elektronické. Kromě toho nabízíme také odvoz a dovoz vozu

určeného k úpravě, bez nutnosti osobní přítomnosti zákazníka. Přeprava vozidla k úpravě a zpět je zajišťována vlastním odtahovým speciálem po celé ČR, během přepravy může majitel on-line sledovat pozici vozidla. Zajišťujeme také montáže některých úprav přímo v místě bydliště zákazníka nebo u prodejce vozidla. Nabízíme i demontáže starých úprav ve voze - repase a opětovné instalace do nového vozu, poradenskou činnost před i po pořízení nového vozu určeného pro úpravu a záruční i pozáruční servis po domluvě v místě bydliště zákazníka.

„NAŠE NABÍDKA SE TÝKÁ VŠECH OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM, BEZ OHLEDU NA MÍRU JEJICH POSTIŽENÍ, A NENÍ VÁZÁNA NA STÁTNÍ PŘÍSPĚVEK. VŠEM TĚMTO OSOBÁM POSKYTUJEME SLEUV NA VYBRANÝ VŮZ A DRŽITELŮM STÁTNÍHO PŘÍSPĚVKU PŘEKLENUJEME DPH. OPEL HANDYCARS NAJDOU NAŠI ZÁKAZNÍCI U KAŽDÉHO DEALERA OPEL.“

Nabízíte i vozy uzpůsobené pro handicapovaného spolujezdce?

Ano. Speciálně upravené sedačky, výklopné sedačky, nakládací jeřábky a podobně.

Setkáváte se s problémy při vyplácení příspěvku na automobil? Pomáháte nějak těm, kteří na jeho plnou výši nedosáhnou?

Nejsme schopni posoudit rozhodovací procesy na úřadech práce a oprávněnost těch či oněch žadatelů o státní příspěvek. Jsme schopni pomoci všem, a to jak cenou, tak i spotřebitelským úvěrem.

Co všechno zahrnují vaše servisní služby pro handicapované zákazníky?

Přednostní objednání do servisu, zvýhodněnou cenu materiálu, přivezení a odvoz auta v okruhu 20 kilometrů. Samozřejmě je umytí vůz.

Jaká doporučení máte pro handicapovaného člověka, který si pořizuje

nový vůz? Co všechno by měl při výběru zohlednit?

Již jsem se o tom zmiňoval dříve. Auto bude používat deset roků. K čemu ho bude používat, kolik lidí bude přepravovat, změní se jeho stav během tohoto období, jaké úpravy bude potřebovat... Rád bych ještě přidal to, aby člověk při výběru značky nepreferoval pouze cenu auta, ale i jeho kvalitu a přístup importéra k osobám se zdravotním postižením komplexně.

Jak byste charakterizoval vozy značky Opel, které zákazníkům nabízíte?

Především je to široká modelová řada. Od nejmenších až po velké vozy pro 9 lidí. Německá spolehlivost. Široká prodejní i servisní síť. Neustálý vývoj dalších modelů Opel. Komplexní program – Opel Handycars. Veškeré informace mohou zájemci najít na webových stránkách www.opel-handycars.cz a www.jpsservis.eu. ❏

NOVÝ OBOR

Bezpečnost a technologie komunikace na

METROPOLITNÍ univerzity Praha

TEXT: Helena Jílková | FOTO: archiv MUP

Metropolitní univerzita Praha otevírá nový unikátní bakalářský obor Bezpečnost a technologie komunikace. Obor se zaměřuje na rostoucí roli technologií v bezpečnostním prostředí a na současné bezpečnostní hrozby. Studentům umožní pochopit technologické základy spojené s kybernetickou bezpečností a zároveň jim představí bezpečnostní a strategickou analýzu národních i mezinárodních politických institucí.

Studenti se nebudou zabývat pouze komunikačními technologiemi, které běžně znají, ale také systémy, na kterých závisí fungování společnosti a které představují zásadní témata národní i mezinárodní bezpečnosti - rozvodné sítě, informační systémy v ekonomice, dopravní systémy apod.

OBSAH OBORU

Obor Bezpečnost a technologie komunikace se soustředí na porozumění sociálnímu kontextu nových bezpečnostních hrozeb, zejména na těch souvisejících s kybernetickou bezpečností, a věnuje se rozhodovacím procesům, prostřednictvím kterých organizace na tyto hrozby reagují a předcházejí jim. Obsahem oboru je tedy také sociálněvědní perspektiva ukazující, jak hrozby vznikají v sociálním kontextu a jak jsou formovány právní a politické nástroje jejich řešení. Dále se obor zaměřuje na bezpečnostní instituce v národním i mezinárodním kontextu a na manažerské řízení v oblasti nových médií a technologií.

Mezi předměty, s nimiž se studenti setkají, patří např. základy programování, základy

kybernetické bezpečnosti, bezpečnost Evropské unie a České republiky, umělá inteligence, bezpečnost webových aplikací atd.

Více o tomto i dalších oborech se dozvíte na webových stránkách univerzity www.mup.cz nebo na dnech otevřených dveří, které se konají ve dnech 1. 9. a 21. 9. 2015.

SOCIÁLNÍ PROGRAM PRO STUDENTY S POHYBOVÝM POSTIŽENÍM

Obor Bezpečnost a technologie komunikace lze studovat v bezbariérové budově Metropolitní univerzity Praha v Dubečské ulici 900/1 v Praze 10 – Strašnicích. Metropolitní univerzita Praha realizuje již od roku 2003 sociální program Škola bez bariér, který umožňuje studium uchazečům s pohybovým postižením. Studenti si tak mohou v souladu se stipendijním řádem požádat o přiznání stipendia ve výši školného pro celou dobu studia na Metropolitní univerzity Praha. ☒

PROGRAM ŠKOLA BEZ BARIÉR ZAHRNUJE:

- ☞ stipendium ve výši školného po celou dobu studia
- ☞ studium v bezbariérových budovách MUP
- ☞ možnost speciálního studijního režimu
- ☞ přizpůsobení komunikace individuálním možnostem
- ☞ konzultace se studijní poradkyní
- ☞ zapůjčení studijních pomůcek (notebooky, diktafony, studijní literatura, software pro přepis mluveného slova a kurzy rétoriky pro jeho správnou aplikaci)

MILOSLAV CHALOUPKA: Každý z nás má v sobě odstíny duhy

TEXT: Radka Svatošová | **FOTO:** archiv Miloslava Chaloupky

Akademického architekta a výtvarníka Mílu Chaloupku jsem poznala v roce 2012. Naprosto nezištně a ochotně navrhl a vyrobil nádherné ceny pro účastníky prvního ročníku soutěže Duhové křídlo. Těmi cenami jsou keramické kachle s motivem duhy a křídla. Díky tomuto motivu získala tehdy soutěž svůj název a ten k ní od té doby patří stejně neodmyslitelně jako Mílova keramika. Snad mohu říci, že Míla se stal během let mým dobrým kamarádem. V každém případě je člověkem, kterého si velmi vážím pro jeho dobré srdce a čistou duši.

Duhové křídlo – cena za činnost ve prospěch lidí se zdravotním postižením byla v roce 2012 v Pardubickém kraji novým, neznámým počinem. Ty jsi velmi vytižený člověk. Proč ses tehdy rozhodl věnovat spoustu svého času, abys pro nominované bezplatně navrhl a vytvořil ceny?

Ta nabídka mne jednoduše zaujala a především potěšila. Čas neexistuje, čas se dělá. Rozhodl jsem se, že si udělám čas, a začal jsem přemýšlet, co vytvořit. Vzniklo několik ideových návrhů a tenhle motiv nejlépe vyjadřoval celou tu myšlenku: duha jako symbol pestrosti života ve všech jeho barvách a křídlo jako symbol snahy dostat se výš, překonávat překážky, prostě letět vzhůru.

Tvoje tvorba mne velmi oslovuje a dokážu si ji představit i doma na zdi. Kde lidé mohou tvé věci vidět?

Byť se keramikou zabývám téměř 45 let, je to moje druhá profesní pozice. Mám ji jako nutnost a vnitřní potřebu a zároveň jako arteterapii. Pudí mne to něco dělat a je to produkt mé vlastní práce bez vnějších vlivů a tlaku okolí. Keramiku tvořím svobodně – nesleduji současné keramické trendy. Připravuji výstavu v září v galerii Barbara v Hradci Králové, v červenci a v srpnu vystavuji na expozici Unie výtvarných umělců pardubického regionu v Nasavrkách – a hlavně tvořím letošní ceny pro Duhové křídlo.

Mohou lidé přijít k tobě do ateliéru a něco si koupit?

Ať přijdou, jsou zváni. Kontakt naleznou na www.keramochaloupka.adam1.cz.

Vím, že pomáháš i jinak – jsi členem Lions clubu. Čím se zabýváte?

V Pardubicích charitativní světová organizace Lions club funguje již 16 let. Naší hlavní činností je pomoc nevidomým, slabozrakým a dětem. Pomoc neposkytujeme jednotlivcům, ale organizacím a zařízením. Úzce spolupracujeme například s Tyflocentrem, ranou péčí, Lentilkou, DC Veská, Hamzovou léčebnou v Luži.

Vystudoval jsi architekturu a živiš se jí. Může se na tebe někdo obrátit, že chce navrhnout bezbariérový dům?

Jsem společníkem architektonického ateliéru ADAM PRVNÍ, který projektuje jak domy rodinné, bytové, tak veřejné budovy. Dnes se všechny veřejné budovy navrhují jako bezbariérové, takže není problém navrhnout ani bezbariérový rodinný dům. Všechny bezbariérové úpravy navíc konzultujeme s Českou abilympijskou asociací.

Ty máš sám zkušenost s určitým zdravotním handicapem. Jak se ti žilo a žije?

V roce 1954, když mi byl jeden rok, jsem onemocněl dětskou obrnou. Jejím následkem je omezená pohyblivost a chůze. Žil jsem v době, kdy nebyl kladen takový důraz na integraci lidí s postižením do společnosti. Já jsem se tedy integroval sám. Asi díky své povaze jsem neměl s integrací problémy a myslím, že okolí mne vnímalo a vnímá jako zdravého člověka. Jsem si vědom toho, že lidé jsou na tom mnohem hůř.

Jaký největší pokrok vnímáš v oblasti podpory lidí s postižením a naopak, co považuješ za negativní jev v této oblasti?

Obecně si myslím, že se udělalo a dělá spoustu věcí pro bezbariérovost. To má podstatně širší dopad nejen na postižené,

„KAŽDÝ MÁME V SOBĚ RADOST, JDE O TO OTEVŘÍT SE, UVOLNIT TU RADOST A DÁT JI NAJEVO VŠEM OSTATNÍM. I DÝCHÁNÍ NÁS OTVÍRÁ. TO JE TAKÉ VELKÉ UMĚNÍ. KAŽDÝ Z NÁS MÁ V SOBĚ VŠECHNY ODSSTÍNY DUHY - OD TMAVÝCH TÓNŮ AŽ PO TY SVĚTLÉ.“

ale i na maminky s kočárky atd. Lidé s postižením jsou mnohem více vidět, nejsou schováni v ústavech.

Představ si, že jsi politik. Jaké opatření, které by mohlo lidem s postižením usnadnit nebo zpříjemnit život, bys přijal jako první?

Jako politik bych zakázal šíření negativních zpráv.

Na co se těšíš v nejbližší době?

Těším se na to, že si udělám víc času pro sebe a pro rodinu. Sám sebe stále úkoluji a zahrnuji práci, a to není dobře. Umět nic nedělat, to je asi jeden z mých osobních úkolů.

Vím, že při tvém vytížení je to téměř zbytečná otázka, ale přesto by mě zajímalo, jak rád trávíš volný čas, co tě ještě baví kromě keramiky?

Dejme tam spíše podmiňovací způsob: bavilo by mě nicnedělání. Jen tak si čist, koukat se kolem sebe, chodit do přírody a ven. To by mne hodně nabíjelo. Nabíjí mne i práce s hlinou, ale takhle bych si představoval trávení volného času. Kromě umění bych se rád také naučil umění „nicnedělání“.

Máš nějaké zkušenosti s alternativní léčbou?

Mohu říct příběh z mého útlého dětství, kdy mne homeopatika uzdravila z těžkého ekzému. Když jsem začal chodit na vysokou školu, moje maminka zemřela na rakovinu.

Tehdy jí pomáhal biotronik pan Zezulka.

Nechával jsem se tam ošetřovat také a navštěvuji i další léčitele. Začal jsem se již před delším časem aktivně zajímat o i jógu, ale ve cvičení nejsem důsledný. Absolvoval jsem také kurz holotropního dýchání. Všem těmto metodám a technikám přikládám velký význam. K jinému vnímání věcí mezi nebem a zemí mne inspiruje i moje životní partnerka – manželka Iva.

Co tě těší, z čeho se raduješ?

Mám rád humor, nadsázku a ironii. Obecně - máme všechno a nevážíme si toho. Je to jenom o tom, aby lidé byli na sebe navzájem hodní, aby se uměli radovat. Když se budu „chmuřit“, „chmuřím“ se sám na sebe. Každý máme v sobě radost, jde o to otevřít se, uvolnit tu radost a dát ji najevo všem ostatním. I dýchání nás otvírá. To je také velké umění. Každý z nás má v sobě všechny odstíny duhy – od tmavých tónů až po ty světlé. Svět je bipolární, pere se v něm dobré a špatné. Ideální by bylo, aby to bylo vyrovnané – nulový stav, kdy vlastně nemůže být žádný problém. Je to hrozně jednoduché, ale zároveň velmi obtížné.

Máš nějaký recept či vzkaz pro čtenáře, kteří se setkali s nemocí či úrazem?

Nechtěl bych nikoho „strašit“ moudrem. Ale přesto, vzpomněl jsem si na jeden citát: „**Proti narození ani smrti nemáš léku, proto si v mezidobí zachovej radost.**“

Děkuji za rozhovor. ▣

Máte potíže s chůzí po schodech?

Nejlepší je řešení překonávání bariér přímo od výrobce.

ALTECH

ALTECH, spol. s r.o.
Průmyslová 1146
Uherské Hradiště

Starochodovská 1110
Praha 4 - Chodov

*Obchodní zastoupení
ve všech krajích!*

**VOLEJTE ZDARMA
800 303 304**

www.ALTECH.cz

POZVÁNKA

občanského sdružení EPHATA

TEXT: Ivana Huková

Vážená maminko, vážený tatínku,
naše občanské sdružení EPHATA pomáhá rodinám se sluchově postiženými dětmi. Takové děti vyhledáváme ve školách, školách a ve spolupráci s odborníky Foniatrické kliniky 1. LF UK.
 Zveme Vás na každoroční **psychorehabilitační a sociálně aktivizační pobyt** pro rodiče a jejich sluchově postižené děti. Zakládající členové sdružení jsou pedagogové, lékaři, genetici a sociální pracovníci a zároveň se podílí na přednášení a besedách s Vámi během pobytu.

PROČ?

Můžete získat další poznatky a odpovědi na své otázky (odborný program v učebně – přednášky, diskuse a individuální poradenství poskytované specialisty v oboru foniatry, klinické logopedie, dětského lékařství, psychologie, genetiky, audiotechniky, sociálního práva aj.).

Po dobu přednášek o děti pečují v herně, na hřišti a na vycházce osobní asistentky (absolventky zdravotně – sociálních škol, asistent pedagog).

Setkáte se s rodiči, kteří řeší obdobné problémy, Vaše děti se setkají s vrstevníky – kamarády „se sluchadly“. Řeknou si, nenosím je jen já a jim to také nevadí.

KDY?

11. – 15. 10. 2015 (příjezd v neděli po 16. hod., odjezd ve čtvrtek po obědě)

KDE?

Hotel Pramen při SOŠGP, Praha 9, Za Černým Mostem 3 (mezi Černým Mostem a Hloubětínem), metro B – Rajská zahrada

JAK?

Pobyt je finančně zajištěn z grantů Úřadu vlády ČR a darů občanskému sdružení od nadací a jiných dárců. Rodiče hradí za čtyřdenní pobyt pro 2 osoby (1 dítě a 1 dospělý doprovod – matka, otec, babička aj.) příspěvek **1800 Kč**, který zahrnuje ubytování v hotelu, stravování, odborné přednášky, péči o dítě.

Rádi bychom, aby mohli přijet i ti, kdo jsou ve finanční tísní. V odůvodněných případech je možné požádat předem o slevu či prominutí příspěvku.

V závěru akce hodnotí rodiče pobyt anonymně v dotaznících – poučení a nové informace jsou vždy kladně oceňovány.

Přihlášku odešlete co nejdříve, protože počet účastníků je omezen štedrostí a finanční pomocí dárců. Oceňujeme zvýšenou péči, kterou poskytujete svému dítěti při výchově, vzdělávání a zapojení mezi jeho vrstevníky.

INFORMACE A KONTAKT:

Ivana Huková, předsedkyně o.s. EPHATA

Ing. Anežka Červenáková,

sociální pedagog, zakladatelka o. s. Ephata

adresa: V Chaloupkách 29, 198 00 Praha 14

tel.: 353 588 588 | **mobil:** 728 674 133

e-mail: ephata@seznam.cz

info: www.ephata.cz

poštou: Ivana Huková,

Borská 91/13, 362 63 Dalovice

foto: <http://www.rajce.net/u774764>

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA NA PSYCHOREHABILITAČNÍ A AKTIVIZAČNÍ POBYT 2015

JMÉNO A PŘÍJMENÍ DÍTĚTE

DATUM NAROZENÍ

JMÉNO A PŘÍJMENÍ RODIČE

ADRESA

TELEFON | MOBIL | E-MAIL RODIČŮ

DÍTĚ V PÉČI FONIATRA

DÍTĚ V PÉČI LOGOPEDA

ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA DÍTĚTE (přineste s sebou průkazku pojištěnce, očkovací průkaz dítěte)

JINÁ SDĚLENÍ O DÍTĚTI (jméno dětského lékaře nebo specialisty, nosí sluchadla, má kochleární implantát)

JMÉNO A PŘÍJMENÍ DOPROVÁZEJÍCÍHO DÍTĚ NA POBYT

ZÁVAZNÝ PODPIS RODIČE, KTERÝ O DÍTĚ PEČUJE

**Bubnování,
tanec, zpěv
i recitace**

**POMÁHÁJÍ
lidem s handicapem**

TEXT: Zuzana Nováková | **FOTO:** Tereza Dostálová

Krásné dopoledne naplněné deseti kulturními vystoupeními klientů sociálních služeb uspořádal Pardubický kraj spolu s pardubickým pracovištěm Národní rady osob se zdravotním postižením ČR. Pod patronací radního Pavla Šotoly se předvedli účinkující od nejmenších dětí z centra Naděje Litomyšl až po nejstarší generaci z domovů pro seniory. Tři z těchto vystoupení si porota vybrala do zářijového programu k vyhlášení Duhového křídla.

Všechna vystoupení jsou důkazem toho, že klienti tráví svůj čas v sociálních zařízeních opravdu tvůrčím způsobem, pracuje se s nimi, mohou rozvíjet svůj talent a třeba si i plnit své sny. Přestože někteří tady vystupovali na veřejnosti zcela poprvé, předvedli i díky velmi přátelské atmosféře v sále programy plné energie a nadšení. Moc jim všem gratuluji,“ řekl radní pro sociální věci a neziskový sektor Pavel Šotola.

Porota si do programu Duhového křídla vybrala vystoupení tanečního souboru Amare ze základní a praktické školy Svítání, přednes vlastní básně v podání 85leté Růženy Smetanové z Domova pro seniory Dubina a tanec s křídly bohyně Issis v podání dvou členek Svazu postižených civilizačními chorobami ze Svitav.

Ocenění Duhové křídlo je určeno pro organizace a jednotlivce pracující v oblasti sociálních služeb a ve prospěch handicapovaných. Svě favority na cenu může nominovat každý občan kraje prostřed-

nictvím webových stránek www.duhovekridlo.cz až do konce června 2015.

„Nominace je možné podávat do čtyř kategorií – profesionál, dobrovolník, poskytovatel sociálních služeb a zvláštní cena za celoživotní práci ve

„OCENĚNÍ DUHOVÉ KŘÍDLO JE URČENO PRO ORGANIZACE A JEDNOTLIVCE PRACUJÍCÍ V OBLASTI SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A VE PROSPĚCH HANDICAPOVANÝCH.“

prospěch osob se zdravotním postižením. Novinkou letošního ročníku je širší zapojení organizací sociálních služeb,“ informovala Radka Svatošová z NRZP ČR Pardubice. Formuláře najdete na www.duhovekridlo.cz. ❏

V.I.P. host 26. ročníku

Memoriálu Karla Raise Corma Reinders:

ZÁVODY

V LOUNECH

mají neopakovatelnou atmosféru

TEXT: Blanka Tomášková | FOTO: Ladislav Bába

V sobotu 2. května 2015 se konal již 26. ročník Memoriálu Karla Raise a 23. ročník Závodů vozíčkářů z Počerad do Loun na 15 kilometrů. Nejedná se pouze o čistě sportovní záležitost, celý memoriál je koncipován jako den plný sportu a pohody pro všechny bez rozdílu věku, pohlaví a sportovní způsobilosti. Den, který společně prožijí lidé, pro něž je sport zdrojem radosti a energie, rodiny s dětmi i lidé trvale upoutaní na invalidní vozík. Den, který stírá všechny rozdíly a neuvěřitelně lehce gumuje jakékoli bariéry.

Od roku 1994 do Loun pravidelně přijíždí i paní **Corma Reinders** se svým manželem Janem. Corma je po nečekané nemoci více než 20 let upoutána na invalidní vozík, ale její vůle ji přesvědčila, že tím její život neskončí. Sama o sobě říká:

„Nemohu jen chodit, stát a celý den sedím na vozíku, ale ostatní věci dokážu. Samozřejmě některé si musím trochu přizpůsobit. Když jsem onemocněla a moje tělo odmítalo nadále používat nohy, řekla jsem si – holka, nedívej se na to, co ti nejde, ale na to, co umíš. Tak jsem začala hledat nový smysl života a nově nebo spíš jen upravené sporty. Jedním z nich bylo tzv. wheelen neboli závody na invalidním vozíku. Když už jsem měla sport, chtěla jsem se účastnit nějakých závodů. V Holandsku jsem byla sedmkrát mistryní Nizozemského království, ale chtěla jsem se podívat i jinam. A tak jsem v roce 1994 přijela do Loun.“

Závody v Lounech a jejich atmosféra Cormě vnukly nový nápad, co lze pro druhé udělat. A u této dámy není nikdy daleko od nápadu k realizaci. „V roce 1994 jsem byla skoro jediná žena v kategorii závodů vozíčkářů, to se muselo změnit! Také jsem viděla, že je zde mnoho lidí, kteří mají stejný nebo podobný handicap jako já, ale chyběla jim motivace a možná i finance. Byli jen smutnými diváky,“ vzpomíná.

Oslovila proto v Nizozemsku pár organizací a přátel a v roce 1995 do Loun přivezli 13 handbiků. „Ty jsme nabídli místní organizaci, a tak jsme motivovali další, aby si vyzkoušeli nový sport. Je krásné pozorovat ten vývoj.... Vždyť jeden z nich se dostal až na paralympijské hry! No, není to úžasné? Než sedět doma a dívat se jen z okna, lepší je usednout na wheeler nebo handbike a vyjet. Navíc, tady máte tak krásné okolí! Je to sice hrozně kopcovité, tedy pro nás Holanďany, ale nádherné,“ oceňuje Corma.

A proč jezdí už 19 let do Loun? Určitě kopečky sehrály svoji roli, ale hlavně kvůli neopakovatelné atmosféře závodů. „Do Loun musíme jet každý rok! Tedy když to jde. Loni mne to hrozně mrzelo, protože byl 25. ročník a my nemohli přijet. Slavili jsme 40. výročí sňatku a děti nám koupily skvělý zájezd do Turecka. Ale jinak bych Radkovi (Radovan Šabata) nedala nikdy košem! Tady je tak přátelská atmosféra, prostě v Lounech musíte být!“

Letos ale Corma nezávodila. V roce 2005 totiž utrpěla vážný úraz ramene při monolyžování, a tak jí ruka už nefunguje, jak má. „Po tom nečekaném a hloupém úrazu jsem musela opustit některé své sporty a najít jiné, které zvládnu. Před šesti lety jsme prodali jachtu, protože jachting byl nad moje síly. Wheelen a handbike také dostaly ‚vše‘, ale objevila jsem nové aktivity, jako jsou společenské tance, stolní tenis, potápění (plavání je samozřejmost), jízdu na motorce. No, s tou motorkou je to tak na půl. Jan je řidič a já jezdím jako spolujezdec na speciálně upraveném místě. I tak jsme byli na Slovensku na raftech, pravidelně chodím do fitka a handbike.... Ten je pořád mojí srdeční záležitostí, takže týdně ujeďu 80 kilometrů, ale jen pro potěšení a pohodu. Žádné závodění! To už ne,“ říká Corma Reinders.

Motto Memoriálu Karla Raise hlásá, že je to den pro všechny, bez rozdílů. A co na to Corma? „To je tady v Lounech pravda. Nikdo se nedívá na člověka, že má o kolečko-kolečka víc. Prostě jsou to závody pro běžce a pro lidi ‚na nebo s kolečkama‘. Super! Ta atmosféra! Přátelská! Kdyby nebylo jazykových bariér (sama mluvím špatně anglicky a německy už vůbec ne), tak si připadám jako doma mezi svými. Ono to není ani tak moc daleko... Co to dneska je 780 kilometrů? Pár hodin jízdy autem,“ podotýká Corma.

Navíc ji překvapuje, že organizační tým v Lounech je pořád, celá ta léta stejný. „Jak to ten Radek a další dělají, že mají pořád tolik energie a síly to celé organizovat?“ podivuje se. „A navíc, kolik lidí tady bylo v roce 1994, když jsem byla v Lounech poprvé, a kolik je jich tady teď.... to se nedá vůbec srovnat! Ještě že je tady

„KDYŽ JSEM ONEMOCNĚLA A MOJE TĚLO ODMÍTALO NADÁLE POUŽÍVAT NOHY, ŘEKLA JSEM SI – HOLKA, NEDÍVEJ SE NA TO, CO TI NEJDE, ALE NA TO, CO UMÍŠ. TAK JSEM ZAČALA HLEDAT NOVÝ SMYSL ŽIVOTA A NOVÉ NEBO SPÍŠ JEN UPRAVENÉ SPORTY. JEDNÍM Z NICH BYLO TZV. WHEELEN NEBOLI ZÁVODY NA INVALIDNÍM VOZÍKU.“

taková parta nadšenců! Držím všem palce a děkuji. Louny to je přátelství a sportovní zážitek na jedničku s hvězdičkou (tedy u nás v Holandsku na desítku, ale určitě víte, že to máme trochu jinak). V díři na rok 2016 je už 7. květen zapsán červenou tužkou. To je jasné, ne?“ dodává.

Při loučení už Corma zjišťuje, jak by se dostala na start do Počerad. Tedy letos jen jako divák, ale chce

tu atmosféru opět zažít a být u toho. Tak jí i všem organizátorům (ASK Elna Počerad a Svaz tělesně postižených v Lounech) přejeme mnoho sil do dalších ročníků. Motto Cormy platí i v Lounech na 120 procent: *Hledejme, co umíme a dokážeme, nikoli výmluvy, proč to nejde!* ❏

Více informací a motivace na www.gehandicapednouen.nl.

KŘIŽOVATKY

na mé cestě životem

S Michaelou Fabiánovou o tom, jak jí nemoc změnila náhled na život

TEXT: Radka Svatošová | FOTO: archiv Michaely Fabiánové

Michaelu Fabiánovou znám mnoho let. Zním ji jako vzornou maminku a moudrou a vnímavou dámu, která nahlíží na svět nejen pohledem západní civilizace, ale i prostřednictvím dávné čínské moudrosti. Když jsme se opět po delší době potkaly, ztratila jsem málem řeč: Míša se jen tak mimochodem zmínila, že se vyléčila z roztroušené sklerózy. Z nemoci, která je strašákem mnoha mladých lidí a která je považována za nevléčitelnou. Prosila jsem ji, aby se o svůj příběh podělila s dalšími lidmi, a dodala jim tak víru i odvalu k vyléčení. Míša je skromná a nemá zájem o žádnou publicitu, a proto trvalo delší čas, než se k vyprávění uvolila. Zde je záznam našeho povídání.

Kdy a jak ses o nemoci dozvěděla?

Už rok před diagnózou jsem tušila, že se něco děje. Kromě fyzických projevů, hlavně bolestí hlavy, ztráty citlivosti ruky a podobně, se mi tato nemoc dostávala do života i jinými cestami: Dcerky vystupovaly na akci, jejíž výtěžek byl určen na pomoc lidem s roztroušenou sklerózou. „Náhodou“ jsem v televizi viděla pořad o této nemoci. Podvědomě jsem vnímala, že to se mnou rezonuje. Další připomínkou bylo, když jsem si na jedné akci vylosovala kalendář s obrázky, které namalovali lidé s roztroušenou sklerózou. Bolesti hlavy nepřestávaly, takže jsem se rozhodla navštívit neurologii. Po několika vyšetřeních mi napsali zprávu, ve které doporučili hospitalizaci a kortikoidní léčbu kapačkami kvůli diagnóze roztroušená skleróza.

Ta zpráva tě musela šokovat...

Naštěstí tehdy někdo stál při mně a hospitalizace byla kvůli malování nemocnice o dva týdny odložená. Zpětně vidím, že jsem dostala čas na rozmyšlenou. Během té doby jsem se dostala k úžasným lidem. Začala jsem se otevírat alternativnímu přístupu k dané situaci. Hodně jsem odpočívala, děti byly u rodičů, tak jsem na odpočinek měla čas. Začala jsem číst knížky o příčinách nemocí. Konečně jsem začala naslouchat tomu, co mi chtěla říct moje duše. Ulevilo se mi téměř hned. Považovala jsem však za důležité nemluvit o tom s mými blízkými. Protože jsem cítila, že bych v nich probouzela strachy a obavy, kterými bych se zřejmě nechala negativně ovlivňovat. Poprvé jsem si stála za svým rozhodnu-

tím a věděla jsem, že si mohu pomoci jen já sama. Lékaři mi z pohledu západní medicíny nemohli pomoci, protože daný přístup medicíny nezná příčinu této nemoci. Po 14 dnech jsem zavolala do nemocnice, že na léčbu nenastoupím.

A co následovalo?

Začala jsem hojně používat byliny doporučené od léčitelů, jezdila jsem na akupunkturu, která mi také velmi pomohla. Můj stav se zlepšoval nebo minimálně stabilizoval a ve mně se rozzářil plámenek naděje. Četla jsem knížky pana Vogeltanze o etikoterapii. Odhodlala jsem se, že ho osobně navštívím ... Dostala jsem se i k jedné knížce od pana Dala Carnegieho. Dočetla jsem se v ní o tom, z čeho mívají lidé největší strach. Uvědomila jsem si, že největší strach mám ze smrti. Toto uvědomění mne zvláštním způsobem celkově zpomalilo. Začala mi do hlavy vstupovat myšlenka: „No, tak co, tak umřu.“ Připustila jsem si svou vlastní smrt. Zpětně si uvědomuji, že tyto okamžiky byly rozhodující. V hloubi duše jsem cítila, že v této cestě mám pokračovat. Dál jsem pila bylinky, věděla jsem, že potřebuji upravit i stravu, protože jsem byla unavená... Vnímala jsem, že je moc důležité poslouchat pokyny, které přicházely z mého nitra. Využila jsem i cestu, kterou nabízí kineziologie. Zúčastnila jsem se různých zajímavých seminářů. Dál mě posunuly i problémy, které jsem řešila v mé vlastní rodině.

K čemu jsi tedy dospěla?

K tehdejšímu zdravotnímu stavu jsem přistupovala stále s větším uvědomováním si nejrůznějších souvislostí. S poznáním, že roztroušená skleróza je v podstatě o zapomínání na sama sebe. Od té doby se také učím říkat NE a poznávat své hranice. Tehdy jsem dětem před usnutím čítávala z knihy Malá duše a slunce od N. D. Walsche. I díky informacím z téhle knihy jsem se ubezpečovala, že jdu správnou cestou.

Můžeš říct, co ti ze všech těch metod pomohlo nejvíc?

Těžko říct, asi trpělivost a víra, že vše bude lepší. Stále jsem věděla, že kdyby bylo nejhůř, můžu se vrátit k západní medicíně zpátky. Ale při tom jsem zkoušela otevírat všechny dveře, které se přede mnou objevovaly.

Cítíš se nyní zcela vyléčená?

První příznaky nemoci začaly někdy oko-

lo roku 2007. To „lčení“ byl dlouhodobý proces. Jeden neurolog mi řekl, že je nejdůležitější, jak se cítím. Cítila jsem se čím dál lépe ... Ani vyšetření krve neprokázalo nic chorobného. Poslední tři roky už nemoc není mou součástí.

Jak vnímáš po té nemoci duchovní rozměr života?

Úplně jinak. Vnímám, že všechno kolem mě i člověk sám je v podstatě určitá informace, energie, ať už hmatatelná nebo nehmatatelná, přesto vnímatelná, jako například emoce. Vše nám může něco říct, má nás to někam posunout, něco naučit.

Nemoc mi dala nový rozměr nahlížení na život, na každodenní okamžiky, na lidi, se kterými se v životě setkávám...

vat Evropskou školu Feng Shui, abych se tomuto umění, učení dostala více pod pokličku. Mé studijní kroky pak vedly ke studiu tradičního Feng Shui v zahraničí.

Postupem času jsem přišla na to, že Feng Shui není jen věda, ale zároveň životní styl a že je to ta správná cesta pro mne. Sama používám Feng Shui v běžném životě a snažím se získané zkušenosti předávat dál těm, kteří tento soulad také hledají.

Jak se lidé mohou dostat k tvé pomoci?

Zájemcům o Feng Shui ráda pomohu odbornou konzultací. Nově fungují mé webové stránky www.motyli-fengshui.cz se základními informacemi o tom, čemu se věnuji, i s kontaktem na mne.

„DŮLEŽITÉ JE, ABY ČLOVĚK NAŠEL V SOBĚ ODVAHU K TOMU, ABY POZNAL A PŘIZNAL SI, ŽE TO, CO JEJ POTKALO, NENÍ TREST, ALE VLASTNĚ VÝHRA, VÝZVA. MŮŽE TUTO NOVOU SITUACI POJMOUT JAKO MOŽNOST KE ZMĚNĚ.“

Vím také, že nyní opravdově, „vědomě“ žiju, mluvím, jím, konám, jsem.

Jak se vystudovaná inženýrka ekonomie dostane k Feng Shui?

Už v době dospívání jsem zvažovala, že budu studovat geografii v Brně. Nakonec jsem v Praze vystudovala regionalistiku, tj. ekonomiku spojenou s rozvojem regionů a menších územních celků. Pak jsem měsíc studovala ve Vídni tzv. prostorovou ekonomiku. Tehdy jsem si uvědomila, že oblast zájmu mého studia tam mají úplně jinak pojatou, tedy zaměřenou více na praxi, dávalo mi to větší smysl. Byla to krásná etapa mého života, ale život mě vedl jiným směrem. Vždycky mě přitahovala východní filozofie.

V době mého prvního těhotenství jsem si začala kupovat knížky zabývající se Feng Shui, navštěvovala jsem tematické semináře. Feng Shui (doslovný překlad Vítr a Voda) pro mne znamenalo umění žít v harmonii s prostředím, s přírodou a přírodními cykly. Když jsem již měla druhé děťátko, začala jsem studo-

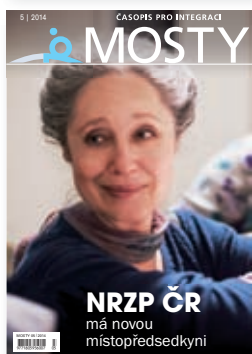
Kdo ti nejvíce pomohl, aby ses dostala tam, kde jsi dnes?

Lidé v mém životě přicházeli tak, jak jsem na ně byla připravená. Na své cestě jsem vždycky potkávala a stále potkávám správné lidi. Byli a jsou pro mne velkou inspirací. Srdečně díky patří všem. Děkuji.

Máš nějaký recept či vzkaz pro čtenáře, které potkala nemoc či úraz?

Jeden léčitel mi kdysi řekl, že problém, který přijde do života, je tu od toho, aby se řešil. Člověk má v tu chvíli možnost se k dané nové situaci nějak „postavit“. Důležité je, aby našel v sobě odvahu k tomu, aby poznal a přiznal si, že to, co jej potkalo, není trest, ale vlastně výhra, výzva. Může tuto novou situaci pojmout jako možnost ke změně. Otevírá se mu tak jedinečná možnost změnit životní postoje, odpustit někomu, nahlížet s větším nadhledem na okolnosti, mít se rád, věřit sám sobě i tomu, že vše je dobré. ▣

CHCETE ZDARMA DOSTÁVAT MOSTY Časopis pro integraci PŘÍMO DO POŠTOVNÍ SCHRÁNKY?

1 Napište na adresu NRZP ČR, Partyzánská 7, 170 00 Praha 7 nebo na e-mail m.dvorak@nrzp.cz.

2 Ve své objednávce uveďte kontaktní adresu, na kterou ho chcete posílat, a souhlas s jeho zasíláním.

3 Časopis vychází pětkrát ročně, bude Vám zasílán zdarma prostřednictvím České pošty, s.p.

Nabídka platí pro osoby se zdravotním postižením, jejich rodinné příslušníky a organizace osob se zdravotním postižením a je platná pro rok 2015.

MOSTY Časopis pro integraci

3. číslo 2015 | 16. ročník
vychází 26. června 2015

YDAVATEL:

NÁRODNÍ RADA OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM ČR
Partyzánská 1/7, 170 00 Praha 7
tel.: +420 266 753 421
e-mail: nrzpcer@nrzp.cz
web: www.nrzp.cz
IČ 70856478

REDAKCE ČASOPISU:

Mgr. MICHAL DVOŘÁK
tel.: +420 266 753 433
e-mail: m.dvorak@nrzp.cz
Mgr. JAN KHOLL
e-mail: kholl@seznam.cz

REDAKČNÍ RADA:

Mgr. VÁCLAV KRÁSA
e-mail: v.krasa@nrzp.cz
Ing. PATRIK NACHER
e-mail: patrik.nacher@seznam.cz
JUDr. JAN HUTAŘ
e-mail: j.hutar@nrzp.cz
Mgr. MICHAL DVOŘÁK
e-mail: m.dvorak@nrzp.cz

TISK: VISIT

GRAFICKÁ ÚPRAVA:

Miriám Naháčová

FOTO NA OBÁLCE:

Mental Power Prague Film Festival 2015,
Barbora Sladkovská

Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR,
zapsáno do evidence periodického tisku
pod číslem MK ČR E 13338
Vydáváno za finanční podpory
Úřadu vlády České republiky

ISSN 1805-9562

NEPRODEJNÉ

Zveřejněné názory nemusejí být v souladu
s míněním redakce, ručí za ně autoři článků.

příští číslo vychází v září 2015

NÁRODNÍ RADA OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM ČR je organizací s celostátní působností. Základním cílem její činnosti je obhajoba, prosazování a naplňování práv, zájmů a potřeb osob se zdravotním postižením, a to bez ohledu na druh, věk a rozsah zdravotního postižení.

PARTNEŘI ČASOPISU

ÚŘAD VLÁDY ČR

NAKLADATELSTVÍ UMÚN

**Moderní výrobní podnik
s nadpoloviční většinou pracovníků
se zdravotním postižením**

- **Výroba reklamních osvěžovačů vzduchu vyráběných na zakázku.**
- **Prodej a potisk reklamních a dárkových předmětů**
- **Výroba osvěžovačů vzduchu značky Edova aromaterapie**
- **Kompletovací práce**
jednoduché kompletování - balení, počítání
vlepování - skládání - vkládání - sešívání
a jiné technologicky nenáročné pracovní operace.
polygrafická výroba
V případě dlouhodobé spolupráce možnost investic do potřebných technologií.
Vlastní logistika - skříňové dodávky i valník do 3,5 t
- **Zámečnické práce, strojní a zámečnická výroba**

Výroba z nerezových ocelí, nerezové výrobky pro potravinářský průmysl.
Výroba ocelových konstrukcí a průmyslových aplikací, dopravní systémy.
Kusové obrábění kovů.
Opravy průmyslových zařízení.
Svařování ocelí, nerezů a hliníků, svařence až do 2,5 t
a další...

www.montgroup.cz

Společnost Mont Group, s. r. o., je firmou, která dlouhodobě zaměstnává nadpoloviční většinu zdravotně znevýhodněných a postižených občanů. Zaměstnávat více jak 7 desítek zdravotně postižených pracovníků nám umožňuje zejména stěžejní výrobní program výroby reklamních a komerčních osvěžovačů vzduchu a kompletovací práce.

Lidé s postižením mají stejná práva i povinnosti, včetně práva na práci, jako lidé bez postižení

PRAHA | PLZEŇ | LIBEREC | HRADEC KRÁLOVÉ

METROPOLITNÍ
UNIVERZITA PRAHA

PODLE INZERÁTU SI VYSOKOU ŠKOLU NEVYBÍREJTE

DEJTE NA ZKUŠENOSTI
ABSOLVENTKY OBORU
VEŘEJNÁ SPRÁVA

Gabriela Knapová

Oddělení marketingu a PR
Zoologická zahrada hl. m. Prahy

Naši absolventi mají skvělé uplatnění
na trhu práce. Více o jejich názorech
a zkušenostech se dozvíte na

www.mup.cz